

GEJM

ISSN 2670-4471

LGBTI+ OSEBNOST LETA

Lia Bordon

LJUDJE, KI ŽIVIJO Z VIRUSOM HIV IN VZDRŽUJEJO NEZAZNAVNO VIRUSNO BREME ZARADI ZDRAVLJENJA S PROTIRETROVIRUSNO TERAPIJO SKLADNO Z NAVODILI, NE MOREJO PRENESTI OKUŽBE S HIV NA SVOJE HIV-NEGATIVNE SPOLNE PARTNERJE.

O morebitnih dodatnih vprašanjih se posvetujte s svojim zdravnikom.

Reference: National Institutes of Health (NIH). (2019). The science is clear: with HIV, undetectable equals untransmittable. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.nih.gov/news-events/news-releases/science-clear-hiv-undetectable-equals-untransmittable>. Zadnji dostop: November 2021.

Datum priprave informacije: maj 2023. Koda materiala: SI-HIV-24-23

Vse pravice pridržane.

ViiV blagovne znamke so v lasti ali licencirane skupine podjetij ViiV Healthcare. EL PHARMA d.o.o., Ljubljana

8 - 10

Mardi Gras

12 - 14

Tožba proti Madžarski

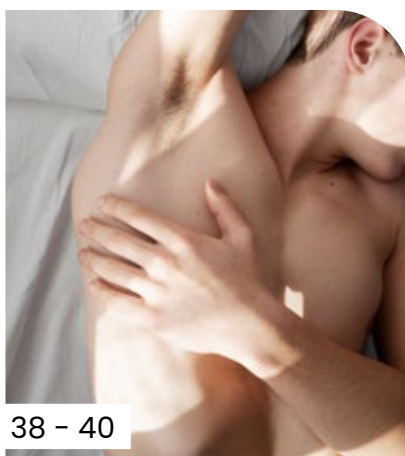
28 - 31

Lia Bordon, LGBTI+ osebnost leta

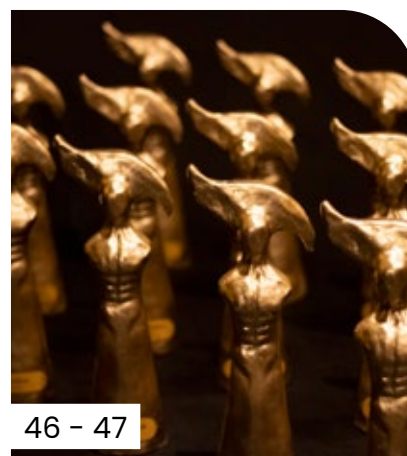
36 - 37

Legebitrino testiranje

38 - 40

Analni seks

46 - 47

Podeljene Zlate Tifanije

Vabilo k sodelovanju!

Vabimo vse, ki bi vas zanimalo sodelovanje, da svoje prispevke, ideje, članke, intervjuje, reportaže, slike s potovanj, parad ponosa ipd., ki so relevantni za LGBTI+ skupnost, pošljete na elektronski naslov gejm@legebitra.si.

Sledi nam na Facebooku (@revijagejm) in Instagramu (@gejm_magazine).

GEJM
11. številka
ISSN 2670-4471
junij 2023

Izdajatelj:
Društvo informacijski
center Legebitra,
Trubarjeva 76a,
1000 Ljubljana
Zanj: Sebastjan Sitar

Odgovorni urednik:
Sebastjan Sitar

Uredništvo:
Luka Jager, Miha Satler,
Jan Vasiljevič

gejm@legebitra.si

Na naslovnici:
Lia Bordon

Foto:
Aleksandra Saša
Prelesnik
Pričeska in ličenje:
Barbara Fartek.

Tisk:
Grafex, d. o. o.

Naklada:
1000 izvodov

Delovanje, programe
in projekte Društva
informacijski
center Legebitra
sofinancira Fundacija
financiranje invalidskih
in humanitarnih
organizacij v Republiki
Sloveniji – FIHO. Stališča
organizacije ne izražajo
stališč FIHO.

Vsebina te revije ne
odraža nujno stališča
ali mnenja društva
Legebitra.

Za izražena mnenja
odgovarja samo avtor
(ali avtorji) in se zato
ta ne morejo šteti za
uradno stališče društva
Legebitra

Revija je brezplačna.

GEJM je objavljen
pod licenco Creative
Commons.
Priznanje avtorstva-
Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 4.0
Mednarodna

LGBTI+ NOVIČKE

ITALIJA

Prvi shod za pravice transspolnih oseb v Milanu

V italijanskem mestu Milano je 20. novembra 2022 potekal prvi pohod za pravice transspolnih in nebinarnih oseb. Dan pohoda je bil izbran tako, da sovpada z mednarodnim dnevom spomina na transspolne osebe, kjer so se poklonili Chiari, Cloe, Naomi, Noahu, Eliosu in vsem žrtvam transfobije v Italiji in po svetu. Prisotna sta bila tudi Gianmarco Negri, prvi italijanski transspolni župan malega Italijanskega mesta Tromello z le 3.561 prebivalci, ter tudi prva transspolna poslanka v Evropi Vladimir Luxuria.

Spolno nevtralna stranišča

Mario Conte, župan Trevisa in član desničarske stranke Severne lige, je podprl spolno nevtralna stranišča v tehničnem turističnem inštitutu Mazzotti v beneškem mestu, kar je bilo presenetljivo, saj gre za kontradiktorno pozicijo znotraj stranke. Conte pojasnjuje, da je zahteva prišla od študentov in je zato legitimna ter jo je treba sprejeti, »da bi se izognili napačnemu odnosu do študentov, ki so jasno izrazili svojo voljo«. Mesto Treviso je med drugim junija lani uradno dovolilo spremembo spola transspolnemu študentu na diplomski mestni umetniški šoli.

Italijanska vlada meni, da je festival v Sanremu »preveč LGBTI+«

Italijanski festival Sanremo, teden dni trajajoče nadvse pomembno glasbeno tekmovanje, je leta 2023 dosegel rekordno gledanost, vendar festival ni bil po okusu vsakogar. Zlasti italijanska desničarska vlada je izjavila, da s prireditelji ni zadovoljna.

Ne le, da je reper Fedez v prenosu v živo strgal fotografijo Mattea Salvinija, namestnika ministra za infrastrukturo Galeazza Bignamija, oblečenega

v nacista, kasneje v tekmovanju je pevca poljubil tudi tekmovalac Rosa Chemical. Istospolni poljub je sprožil val nasprotovanja konservativnega tiska in tudi članov stranke Giorgio Meloni, Bratje Italije, ki so tekmovanje kritizirali in ga označili za »Parado ponosa.« Festival so opisali kot preveč levo usmerjen, vlada pa da razmišlja o zamenjavi najvišjega vodstva državne radiotelevizije Rai. Medtem je v intervjuju za dnevnik Repubblica Raijev direktor za zabavne vsebine Stefano Coletta spregovoril o napadih, ki jih je bil deležen glede svoje spolne usmerjenosti: »Biti napaden zaradi spolne usmerjenosti, rušiti profesionalizem s homofobnimi izjavami je boleče. Ali vsa leta odrekovanja, predanosti, nadure, izpuhtijo v trenutku, ker imaš v življenju moškega partnerja?«

Milano prisiljen ustaviti avtomatično priznanje otrok istospolnih parov

Milano je bilo eno redkih italijanskih mest, ki je v matičnem uradu samodejno priznalo starševstvo istospolnih parov, ki so postali starši s heterologno oploditvijo ali z nadomestnim materinstvom v tujini, prav tako jim je omogočilo, da so na rojstnem listu označeni kot starši in ne kot mati oz. oče. Kljub poskusu upora je bil župan Beppe Sala prisiljen popustiti na zahtevo konservativnega notranjega ministra Mattea Piantadosija. Že izdane listine sicer ostajajo veljavne. Po napovedani spremembi se je na ceste podalo več sto prostestnikov.

Zakonodaja tovrstne prakse posebej ne prepoveduje oz. te možnosti niti ne omejuje, zato so se nekatera mesta, kot je Milano, odločila sprejeti posebne zakone, ki so to omogočili.

Istospolne civilne zveze so v državi zakonite od leta 2016, a istospolni pari nimajo pravice do posvojitve, deloma ne tudi zaradi nasprotovanja katoliške cerkve. Nadomestno materinstvo je v Italiji še vedno nezakonito in obstajajo omejitve, ki preprečujejo

posvojitve pastorka. Oploditev z medicinsko pomočjo je tako kot oploditev in vitro (IVF) na voljo le heteroseksualnim parom. V skladu z italijansko zakonodajo lahko član istospolnega para, ki ni zakonsko priznan kot starš otroka, izgubi skrbništvo, če zakonsko priznani starš umre ali se ločita.

Konservativna Italijanska vlada je med drugim sprejela odločitev, da zavrne uredbo EU, ki bi otrokom iz mavričnih družin omogočila priznanje njihovih pravic po vsej Evropi.

Kritični so v opozicijskih strankah. Alessandro Zan, soimenjak Zanovega zakona proti homofobiji in transfobiji ter član levosredinske Demokratske stranke, je dejal, da odločitev izhaja iz »neizrekljivih pritiskov, ki potrjujejo sovražnost vlade italijanske premierke Giorgie Meloni do pravic skupnosti LGBTI+.« Zan je italijansko politiko glede tega vprašanja primerjal z »ukrepi, ki so primerljivi z Orbanovo Madžarsko«.

Odslej bo biološki starš edini, ki bo naveden na uradnih dokumentih, pojasnjuje Alessia Crocini, predsednica združenja Rainbow Families Association, ki združuje italijanske LGBTI+ starše. »Minister Piantedosi in premierka Meloni bi se morala navaditi, da v Italiji že obstajajo otroci z dvema očetoma in dvema mamama,« je dodal Crocini. »Vsak dan hodijo v šolo, hodijo v pediatrične ordinacije, se igrajo v parkih in na športnih igriščih, obiskujejo glasbene šole kot vsi njihovi vrstniki, ne da bi imeli pravice vseh svojih vrstnikov. Takšen odnos ne sodi v civilizirano državo in sprašujemo se, kdaj bo ta krivica odpravljena z zdravorazumskim zakonom, ki bo odražal realnost.«

BOSNA IN HERCEGOVINA

V Bosni napadli nosilko mavrične zastave

Udeleženke 12. letnega protesta za pravice žensk ob 8. marcu v Banja Luki, središču Republike Srbske v Bosni, so bile verbalno in fizično napadene. Štirje mladeniči so kričali na protestnice, preden so zgrabili zastavo in napadli eno udeleženko, ki je nosila mavrično zastavo. Ker so incident posneli številni udeleženci in mediji, so organizatorji uspeli identificirati dva od štirih storilcev.

»Na žalost sta dva mladoletna, otroka rojena leta 2005, in mislim, da sta delovala po navodilih,« je dodal Katana.

Organizacije za človekove pravice so obsodile incident, ki se je zgodil na protestu, na katerem aktivistke zahtevajo enake pravice žensk ne glede na njihovo raso, spolno usmerjenost ali izvor. Odzvali so se tudi organizatorji bosanske parade ponosa, ki so v sporočilu za javnost zapisali: »Nikoli se ne bomo vdali fašizmu in nasilnežem. Ljubezen bo vedno premagala sovraštvo. Gibanja za pravice žensk in pravice LGBTI+ oseb so bila vedno tesno povezana, lezbijke, biseksualke, transspolne in kvir ženske so bile in so še naprej pomembne akterke v boju za pravice vseh žensk,« so dodal.

Shodi ob dnevu žena so potekali v štirih mestih: v prestolnici Sarajevo, Tuzli, Bihaću in Banja Luki. Glavna zahteva vseh je bila strožja zakonodaja o femicidu.

LITVA

EU obsodila Litvo zaradi cenzuriranja otroških LGBTI+ knjig

Evropsko sodišče za človekove pravice je obsodilo Litvo zaradi kršitve svobode izražanja, potem ko je država poskušala s polic odstraniti otroško knjigo, ki naslavlja LGBTI+ tematike. Knjigo, v kateri so LGBTI+ liki, so označili kot »škodljiva za otroke«.

Evropsko sodišče za človekove pravice je odločilo, da je uvedba opozorilnih oznak na otroških knjigah, ki vsebujejo pravljice z vključenimi LGBTI+ liki, neupravičena in krši pravico do svobode izražanja.

Leta 2013 je Litovska univerza za izobraževalne vede izdala knjigo pokojne lezbične pisateljice Neringe Macatė Gintarinė širdis (»Jantarno srce«), ki vsebuje šest pravljic, od katerih sta dve imeli zgodbo o odnosih in porokah med osebami istega spola. Po objavi so bile vložene pritožbe in litovska sodišča so se strinjala, da bi knjiga lahko škodovala otrokom zaradi LGBTI+ inkluzivnih pravljic.

Inšpektorat za novinarsko etiko je prišel do zaključka, da ima knjiga negativen vpliv na mladoletnike in zato izdal priporočilo, da se knjiga označi z opozorilom, da je knjiga lahko škodljiva za otroke, mlajše od 14 let. Toda leta 2019 je avtorica, ki je umrla leta 2020, zadevo predložila Evropskemu sodišču za človekove pravice. Po več kot tri leta trajajočem postopku je Evropsko sodišče za človekove pravice odločilo, da je uvedba opozorilne oznake na knjigi, ker vsebuje LGBTI+ pravljice, neupravičena in krši pravico do svobode izražanja. Sodišče je Litvi tudi odredilo plačilo 17.000 evrov avtoričini materi za kritje odškodnine in pravnih stroškov.

FRANCIJA

13-letnik naredil samomor zaradi nadlegovanja vrstnikov

Lucas, 13-letni gej, je 7. januarja v kraju Vosges v Franciji naredil samomor. Kot je povedala njegova 35-letna mama, je bil žrtev nadlegovanja v obliki zbadanja in žalitev zaradi svoje spolne usmerjenosti. Državni tožilec Frédéric Nahon je napovedal, da bodo štirim Lucasovim vrstnikom sodili zaradi nadlegovanja, ki je potisnilo Lucasa v samomor. Lucasova mati je dejala »Ne gre samo za te štiri mlade osebe, ne gre samo za njih [...] Toda sodišče bo odločilo. Hočem le, da moj sin počiva v miru in da je pravici zadoščeno.«

Novica je pretresla državo, številne institucije so pod drobnogledom. Poslano je bilo pismo francoskemu predsedniku: »G. Macron, nehajte govoriti, da je osnovna šola »veliko prezgodaj«, da bi se ukvarjala z vprašanji spolne usmerjenosti in spolne identitete.«

UKRAJINA

LGBTI+ vojaki na fronti v Ukrajini dokazujejo nasprotno doseganju prepričanju, da geji niso patrioti

Ruska invazija na Ukrajino je močno spremenila ukrajinsko družbo. Ena najbolj izjemnih sprememb je na področju krepitev pravic LGBTI+ oseb. Ukrajinska poslanka je s potezo, ki bi bila še pred letom dni skoraj nepredstavljiva, v državni parlament vložila zakon, ki bi istospolnim parom podelil partnerske pravice. Decembra lani pa so že sprejeli zakon, ki kaznuje sovražni govor zoper LGBTI+ osebe.

Ruski predsednik Vladimir Putin je večkrat dejal, da je lani napadel Ukrajino deloma tudi zato, da bi zaščitil »tradicionalne vrednote« pred »lažnimi vrednotami« Zahoda, ki so »v nasprotju s človeško naravo«, kar je koda za LGBTI+ osebe. Morda je upal, da bo to zbralo konservativne Ukrajince na stran Rusije – to je taktika, ki so jo zavezniki Kremlja v zadnjem desetletju večkrat poskusili. Toda tokrat se zdi, da namesto tega prepričuje vse večje število Ukrajincev, da podpirajo enakost in zavračajo vrednote, ki jih zagovarja Putin.

Ukrajinska vojska ima več queer vojakov kot kadar koli prej, njihove zgodbe pa dosegajo široko občinstvo predvsem po zaslugi družbenih medijev ukrajinske skupine, imenovane »LGBTIQ Military«, in ukrajinskih medijev, ki naklonjeno pokrivajo napore kvir ljudi v vojni. Na desetine LGBTI+ organizacij po vsej Ukrajini se je preoblikovalo v skupine za humanitarno pomoč, ki pomagajo razseljenim in zagotavljajo hrano, zdravila in druge vire ljudem, ki so jih prizadeli spopadi. Ker so LGBTI+ osebe dokazale svojo zavezanost obrambi ukrajinske demokracije, je javno mnenje hitro postalo bolj naklonjeno reformam, da bi v celoti priznali njihove državljske pravice.

Kvir vojaki, ki so med boji nastopili v rekordnem številu, so še posebej vplivali na spreminjanje širšega javnega mnenja. Kot je za Politico povedala Inna Sovsun, poslanka, ki je avtorica zakonodaje o partnerstvu, »dajejo vidnost in legitimnost zahtevam po enaki obravnavi s strani same skupnosti«. Trdijo, da želijo enako obravnavo, ker enakopravno služijo v vojski.

#DragonsBall23

CELEBRATING
DIVERSITY
SINCE 2014

Plačan oglasi

DRAGON'S BALL, ULTIMATIVNA ZABAVA V NAJBOLJ IKONIČNEM POP-UP
KLUBU V LJUBLJANI. UTRIPAJTE V RITMU EKSKLUZIVNEGA KOZMOPOLITSKEGA
KOLAŽA ENKRATNIH GLASBENIH IN VIZUALNIH KONCEPTOV IZJEMNIH IZVAJALCEV
TER POSEBNIH GOSTOV IZ TUJINE. ZABRIŠITE MEJE, POZABITE NA PRETEKLOST
IN SE PREDAJTE SEDANJOSTI V PRAZNOVANJU RAZLIČNOSTI.

BODITE DEL NOČI, KI SE ZGODI LE ENKRAT NA LETO.

YOU ARE INVITED!

 Dragon's Ball PARTY
LJUBLJANA, 2. SEPTEMBER 2023

DRAGONSBALL.SI

You are loved!¹

Reportaža Mitje Blažiča iz Sydneyja

V mestu je potihnila homofobija. Izložbe so se napolnile z mavričnimi barvami. Na kandelabrih sydneyjskega centra so zaplapolali jambori svetovne parade. Avtobuse in vlake so prelepili z napisi »Ride with pride«. Letališča in postaje so se priklanjale v dobrodošlico. Hoteli so zableščali v samorogovih barvah. Ljudje. Ljudje niso zamudili priložnosti, da bi nam voščili happy pride, happy Mardi Gras. »Happy pride! Happy Mardi Gras!« Transfobija je izpuhtela. Kraljice preobleke na ulicah pri belem dnevu. Nadele smo si make up. Nalakirale nohte. Si s črtali polepšale oči in podaljšale trepalnice. Na ustnice najlepšo šminko in na ulice. Med svoje. Z roko v roki. Brez strahu. Ljudje vseh kolorjev. Z vseh koncev oble. Vseh jezikov. Starosti. Prišli smo si izpirat rane. Skrtačit angelska krila. Prišli smo po poljube. Prišli smo si povedat, da smo ljubljeni. Da smo ljubljene_i. Se poklonit naši zgodovini. Našim bojem. Našemu pogumu in naši trdoživosti. Se potolažit. Si past v objeme. Dihati iz pljuč drug drugega. Se ljubiti. Se izfukat do bolečine. Se napojiti drug z drugim. Da bomo lahko živeli. Še uro. Še dan. Do naslednjega srečanja.

V mestu je potihnila homofobija. Strah je izhlapel. Na pogorišču srca črni štrclji. In razbeljene požgane skale. Ponotranjene homofobije. Toliko se je torej prijelo. Toliko je požgal tisti molk v mladosti. Ko nisem imel kje pognati korenin. Ker tisto ni bila moja zemlja. Ker tisto ni bilo moje pleme. Toliko je odneslo razočaranje matere. Da ne bom nikoli dovolj dober. Toliko je ožgalo kričanje cerkve in primcev, da nismo vredni življenja. Da so naša življenja »življenjca«. To so torej modrice tistega tiščanja za vrat. Med štiri stene. Niste vredni! Ne zahtevajte, česar vam narava ni dala! Ne zahtevajte, česar vam bog ni namenil! Nič vaših parad! Nič vaših festivalov! Nič vaših lokalov! »Ne! Ne morete dobiti! Ničesar ne morete dobiti! Tu nimamo ničesar za take, kot ste vi! Ničesar!« je v Priscilli vpila Shirley. Veliko je moje pogorišče. Preveliko. A sem potem našel svoje pleme. In iz pogorišč klijejo najlepši cvetovi. Robidasto grmičje je najbolj trdoživo. V naši nedrjih gnezdiyo najlepše ptice.

Zgodovina LGBTI+ gibanja v Avstraliji je zapletena. Sodobna se začena sočasno z newyorškimi

Dobrodošlica na eni glavnih postaj metroja na poti z letališča.

Geslo letošnje svetovne parade: Gather. Dream. Amplify.

17 Feb - 5 Mar 2023

»Si ljubljen!« je sporočalo mesto.

50.000 srečnic in srečnežev, izžrebanih na loteriji, je marširalo čez znameniti Sydneyski pristaniški most na edinstveni svetovni paradi 2023.

... s Sydneysko opero v ozadju.

Lance Day, eden udeleženi na prvem Mardi Grasu leta 1978.

Spoznavanje ball kulture pri njenem viru. Neprecenljivo.

stonewallskimi upori, ko ustanovijo prvi avstralski nevladni organizaciji, ki netita odpor proti kolonialni kriminalizaciji homoseksualnosti. Tisti britanski, ki je odgovorna, da je v nekdanjih kolonijah še toliko kriminalizacije homoseksualnosti in smrtnih kazni. Zdi se, da je bila krvoločnost, s katero so se demokratični režimi v kapitalizmu zaganjali v homoseksualnost, neprimerljivo bolj fanatična, kot je bila kriminalizacija v nedemokratičnih komunističnih režimih socializma. Vsaj v jugoslovanskem. Podoben fundamentalizem je zaznati zdaj tudi v Evropi. V iliberalnih, identitarnih, neokonservativnih, alt-right političnih, religioznih in paracivilno-družbenih iniciativah. Avstralski policisti so še v sedemdesetih, ko je oblast pri nas že dekriminalizirala homoseksualnost, aktivno prisluškovali državljanom v intimi njihovih domov, javnih stranišč in kruzinger placov. Da bi jih zalotili med analnim seksom. In ko so jih, in to je bilo pogosto, je bilo obilo nasilja, psihičnega in fizičnega in ekonomskega, je bilo zaporov, nebroj objav v lokalnem policijskem biltenu. Z imeni in priimki ter naslovi bivališč. Prvi Mardi Gras 1978 je bil upor. Ki ga je policija brutalno zatrla. Udeležence so pretepali, zaprli, naslednji dan pa njihove identitete objavili v policijskem časniku. Po tem so ljudje sedeli, bili ob službe, soočeni z gnevom sosedov, socialno izolirani. Svobodo so plačali s krvjo. Tudi zato 78-ersi, kot zdaj imenujemo še živeče s prvega Mardi Grasa, marširajo med prvimi v paradi.

Mardi Gras je 45 let kasneje druga najbolj množična prireditev v Sydneyju. Vse mesto pride ob traso. Sredi popoldneva s plastičnimi zabojčki zasedejo najboljša mesta, da bodo zvečer najbolj glasni. Več kot 300.000 ljudi se zbere in navija za mavrične someščane_ke. Povorka v živo prenaša javna televizija. Letošnji Mardi Gras je bil prvi post-covidni. Povorka se je s stadiona, kjer je bila zadnji dve leti, vrnila na ulice. 12.500 ljudi je marširalo, plesalo, pelo in vreščalo v paradi. 208 floatov – skupin. Vsaka s svojo koreografijo in ikonografijo. Prve so ob pol osmih štartale Dykes on bikes. Vedno so prve. Vedno so glasne. Naše sestre, ki so se v sedemdesetih in osemdesetih organizirale in z nočnimi patroljami ob koncih tedna na motorjih skrbele za varnost mavrične skupnosti. Ker policija ni hotela. Iz meglic izpušnih plinov je, kot iz sanj, prisikala kača, stvarnica vesolja najstarejše neprekinjene kulture na planetu. Marširajo first nations. Brotherboys. Sistergirls. Domorodna kultura zna fluidne spolne identitete, usmerjenosti in izraze, kot jim pravimo danes, že vsaj 60.000 let spoštljivo vključevati v strukturo skupnosti. In mi jih imamo za primitivne. Marširajo bratje in sestre in vse_i onkraj in vmes iz aboriginskih kultur. Potem 78-erji, ki so tlakovali upore modernega časa. Sledijo LGBTI+ nevladne organizacije, starši LGBTI+ otrok, LGBTI+ mladi, stari, BDSM skupnost, medvedje, naši lokali, gasilci, medicinske sestre, zdravniki, sindikati ... tudi korporacije. In pinkwashing. Od leta 1998 tudi policija. Tista, ki nas je pretepala in se potem pokesala in opravičila. Tista, ki danes pretepa druge druge. Njihova prisotnost vedno sproža žgoče razprave. Tudi

županja Sydneyja je. 78-letna Clover More. V mestu je superstar. V skupnosti zlasti zato, ker neomajno podpira enakopravnost in enake možnosti že vseh 28 let mandata. Tudi premier je bil. Prvič, da je kak prvi minister hodil v paradi. Anthony Albanese. Tisti, ki je naslednji dan podpisal pogodbo z Veliko Britanijo in ZDA o nabavi novih jedrskih podmornic. In Tanja Pliberšek. Laburistka slovenskih korenin, ki naju je pred 20 leti sprejela v svoji pisarni, ko sva z Vikijem zastopala domačo skupnost na Gay Games 2002. Zadnje skupine prečkajo ciljno črto Mardi Grasa malo pred polnočjo. Za mlajše se potem nora noč šele začinja. Midva sva padla v posteljo. Mrtva.

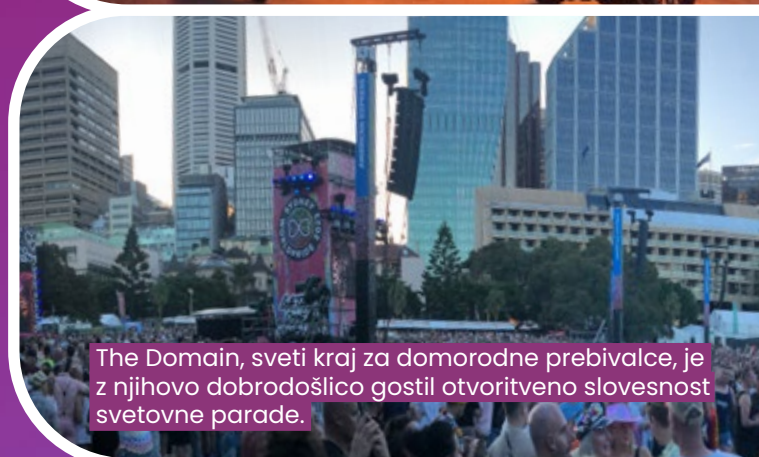
50-letnica prve parade ponosa v Avstraliji, 45-letnica prvega Mardi Grasa, 5. obletnica porok za vse in prvi World Pride na južni hemisferi in v Azijsko-pacifiški regiji. 17 dni, od 17. februarja do 5. marca. In več kot 300 dogodkov po vsem mestu. Pol milijona ljudi je priletelo v Sydney, ocenjujejo. To je amplituda rožnatega nihala, ki je upehala tudi najbolj fit party-surovine.

Sprejeli so nas domorodni LGBTIQ+ domačini in nam izrekli dobrodošlico. Peli. Plesali. In darovali žgalne daritve. Samo za nas. Mi pa smo se jim poklonili in pripoznali, da je to vedno bila, je in vedno bo aborignska zemlja. In se spoštljivo zahvaljevali, da so nam posodili svoje najsvetejše kraje za naš praznik. Bilo je vsega. 20.000 ljudi na otvoritveni slovesnosti s Courtney Act v vlogi voditeljice in 20-minutnim nastopom Kylie Minogue, zaradi katere smo pravzaprav bili vsi tam. 1.800 aktivistk in aktivistov iz vsega sveta se je 3 dni sestajalo na največji globalni konferenci o človekovih pravicah LGBTIQ+ oseb doslej. Prišla je tudi Helena Dali, komisarka EU za enakost. V majici s progresivno mavrično zastavo. In Víctor Madrigal -Borloz, neodvisni strokovnjak za zaščito pred nasiljem in diskriminacijo na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete. In Penny Wong, prva out ministrica avstralske federalne vlade, trenutno v vlogi zunanje ministrice. Po mestu so potekali mednarodni festival LGBTIQ+ umetnosti, 30. festival LGBTIQ+ filma, športne igre. In Sissy Ball. Oh, Sissy Ball. Mardi Gras Party, Bondi Beach Party, Ultra Violet ženski party, Live and Proud otvoritvena žurka, zaključna Rainbow Republik žurka, medvedja zabava in na desetine manjših, bolj ali manj spontanih partijev po plažah, savnah, pločnikih in lokalih Oxford Streeta. Dovolj za overdozo hedonizma, glasbe, plesa, flirtanja, alkohola, drog in seksa. Da smo se napolnile z ljubeznijo do sebe in drugih. Terapevtsko.

Zaključila sva med 50.000 privilegiranimi, ki smo bili izžrebani na loteriji za Bridge March. S poljubom na mostu, kjer sva se prvič poljubila pred 21 leti. Pripravljena na povratek domov. Kjer je življenje manj rožnato. Polna bleščičavih zaobljub, da bova sadove te terapevtske osvoboditve delila tudi med Alpami in Jadranom. Nenazadnje je bilo geslo svetovne parade Gather. Dream. Amplify.

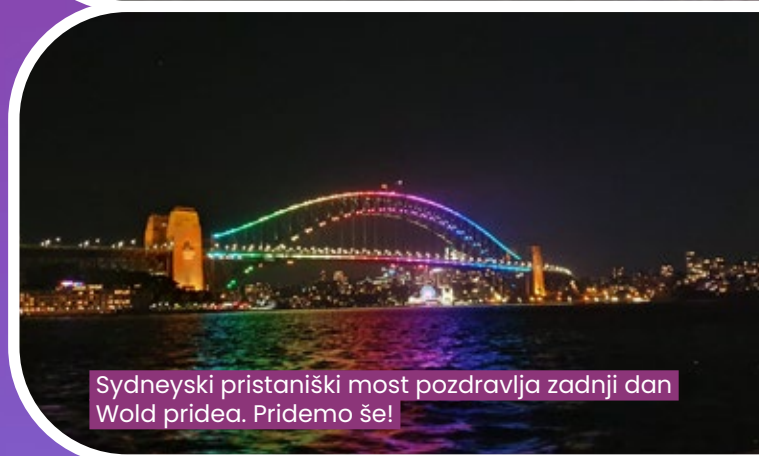
Dykes on Bikes z gromom in ognjem odprle Mardi Gras 2023.

The Domain, sveti kraj za domorodne prebivalce, je z njihovo dobrodošlico gostil otvoritveno slovesnost svetovne parade.

Žive legende s prvega Mardi Grasa, t. i. 78-ersi.

Sydneyski pristaniški most pozdravlja zadnji dan World pridea. Pridemo še!

Podpri nas!

Pošlji SMS
LEGEBITRA5
na 1919

Ali poskeniraj QR kodo

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 € za selitev v nove prostore in prenovo spletne strani. Več informacij na legebitra.si/podpres

NAJVEČJA TOŽBA V ZGODOVINI

#slovenija na pravi strani

Slovenija se je skupaj s še štirinajstimi državami Evropske unije, ki skupaj predstavljajo 500 milijonov Evropejk in Evropejcev, pridružila največji tožbi branjenja človekovih pravic in vladavine prava pred Sodiščem EU v zgodovini – tožbi proti Madžarski. Tožbi se je pridružil tudi Evropski parlament, ki sicer redko intervenira v primere zakonodaje, ki je ni sam sprejel ali sooblikoval. Prvič se v tožbi navaja tudi kršitev 2. člena Pogodbe o EU, to je kršitev temeljnih vrednot na katerih temelji EU: človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, vladavine prava in spoštovanja človekovih pravic.

Tožba proti Madžarski, ki je bila vložena decembra 2022 s strani Evropske komisije, se nanaša na leta 2021 sprejet madžarski zakon o strožjih ukrepih proti pedofilnim storilcem kaznivih dejanj in spremembi nekaterih zakonov zaradi varstva otrok. V omenjeni zakon pa so bile dodane tudi spremembe zakonov na področju zaščite otrok in družine, oglaševanja, medijev in javnega šolstva s ciljem prepovedi dostopa mladoletnih oseb do vsebin, ki prikazujejo istospolno usmerjenost ali spolno identiteto, ki se razlikuje od spola, pripisanega ob rojstvu. Po presoji Evropske komisije je Madžarska z omenjenim zakonom kršila več direktiv Evropske unije, Pogodbo o delovanju Evropske unije, več členov Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in Strategije za enakost LGBTIQ 2020–2025, v kateri je med drugim zapisano, da se bo EU borila proti neenakosti v izobraževanju, zdravju, kulturi in športu ter izboljšala pravne zaščite za mavrične družine v čezmejnih situacijah. Kršene temeljne pravice se nanašajo na človekovo dostojanstvo, spoštovanje zasebnega in družinskega življenja, svobodo izražanja in obveščanja ter prepoved diskriminacije. Gre za enega izmed zakonov, ki ga je Madžarska kopirala od Rusije. Slednja je poseben zakon proti »LGBTI+ propagandi« sprejela leta 2013. Negativne posledice v ruski družbi so neizpodbitne, v prvi meri gre za večjo pojavnost sovražnega govora, zločinov iz sovraštva in diskriminacije na osnovi spolne usmerjenosti in spolne identitete, hujše pa so posledice tudi na področju javnega zdravja. Zaradi nedostopnosti testiranja na spolno prenosljive okužbe, omejevanja izobraževanj in informiranja o LGBTI+ vsebinah ter skupnosti, je Rusija ena redkih držav, kjer število okužb s hivom narašča. Po podatkih Aidsmapa je v Rusiji med osebami, ki živijo s hivom, le 1,8 % moških, ki imajo spolne odnose z moškimi, vendar je pomemben podatek tudi, da pri 55 % osebah pot okužbe ni znana in večina teh je moškega spola.

Legebitra že od samega začetka podpira tožbo Evropske komisije proti Madžarski, v letu 2023 pa se je

še aktivneje pridružila kampanji, ki jo vodi belgijska organizacija Forbidden Colours, skupaj z madžarskima organizacijama Hatter Society in RECLAIM. 13. februarja 2023 so sprožili vseevropsko peticijo, da bi države članice EU spomnili na njihove zaveze in jih pozvali, naj se pridružijo tožbi. Med slovenskimi LGBTI+ organizacijami se je peticiji aktivno pridružila tudi Legebitra in Evropska poslanka Irena Joveva. Peticija je bila skupaj s podpisniki posredovana vsem zunanjim ministricam in ministrom Evropske unije.

Glede na začetno zadržanost slovenske vlade je Legebitra na predsednika vlade dr. Roberta Goloba naslovila odprto pismo, v katerem je poudarila, da je vloga Slovenije v tem primeru izjemno pomembna, saj so bile človekove pravice za našo državo vedno prednostna tema, obenem pa je Slovenija pri tej temi tudi zgled državam v regiji, zato je pomembno, da kot država stojimo na braniku temeljnih človekovih pravic, na katerih temelji Evropska unija. V pismu je predsednika vlade pozivala k odločnejšemu pristopu ZA podporo tožbi. S sodelovanjem v tožbi je Slovenija potrdila svojo zavezanost k spoštovanju temeljnih pravic Evropske unije, vključno s spoštovanjem človekovih pravic vseh, tudi pripadnikov manjšinskih skupin. Odprtemu pismu so se pridružile tudi vse ostale LGBTI+ organizacije v Sloveniji: Društvo DIH, ŠKUC-Magnus, Moja mavrica, Parada ponosa, Kvartir, Koroška Pride in TransAkcija.

Sodni postopek proti državi, ki mladoletnim osebam omejuje dostop do informacij o obstoju osebnih okoliščin spolne usmerjenosti in spolne identitete, ni ključen le za zaščito LGBTI+ oseb (zlasti mladih) in otrok v mavričnih družinah na Madžarskem, temveč je znak podpore človekovim pravicam LGBTI+ oseb in spoštovanju načela enakopravnosti v vseh državah članicah, tudi v Sloveniji. Prepoved in omejevanje izobraževanja ter informiranja o LGBTI+ osebnih okoliščinah onemogoča razvoj strpne, solidarne in na spoštovanju človekovih pravic osnovane družbe. Takšno podporo še posebej potrebujejo LGBTI+ skupnosti na Poljskem, Slovaškem, v Romuniji in Bolgariji, kjer so v razpravi podobni zakonski predlogi. Tudi na Hrvaškem se borijo z nenehnimi poskusi omejitve temeljnih pravic.

Zadržanost pri prevzemu vodilne vloge dveh najstarejših in največjih držav članic EU Nemčije in Francije pri varovanju naših najbolj temeljnih vrednot, enakosti, vključenosti in spoštovanja človekovega dostojanstva pošilja zaskrbljujoč signal vsem skupnostim LGBTI+ v Evropi. Nemčija in Francija sta k tožbi pristopili šele v zadnjih urah 7-tedenskega roka, medtem ko so se Belgija, Luksemburg in Nizozemska pridružile v manj kot 48 urah. Nič manj ni zaskrbljujoča še vedno občutna delitev na vzhodne in zahodne države članice EU, saj se Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Češka, Romunija, Bolgarija in Hrvaška, poleg Italije in Cipra, k tožbi niso priglasile.

Prav Italija je primer takšne grožnje. Leta 2021 se je napredna italijanska vlada zavezala, da bo podpirala tožbe v povezavi s pravicami LGBTI+ oseb. Dve leti pozneje je vlada Giorgie Meloni – ključne osebnosti anti-LGBTI+ gibanja v Evropi – zavrnila spoštovanje te zaveze. Italija je na koncu edina država, ki je očitno obrnila hrbet LGBTI+ osebam, saj se ni pridružila tožbi.

Padec »rožnate zaves«

Če je največje razočaranje Italija, velja sodelovanje Slovenije v tožbi označiti za eno največjih zmag te kampanje, za kar je poskrbela trenutna progresivna koalicija, medtem ko prejšnja konservativna vlada k temu ni naredila nobene zaveze. Sodelovanje Slovenije dokazuje, da se ruši tisto, kar je bilo označeno kot »rožnata zavesa«.

S sodelovanjem Slovenije in Estonije pri varovanju človekovih pravic, kamor sodijo tudi pravice LGBTI+ oseb, se ruši ločnica na vzhod/zahod, katero rad izpostavlja Viktor Orban. Orban je posledično poskrbel, da je EU vedno bolj enotna pri varovanju človekovih pravic svojih LGBTI+ državljanov in postala bolj odporna proti poskusom Kremlja, da destabilizira Evropo.

»Slovenija želi s prigrisatvijo intervencije v tožbi Evropske komisije proti Madžarski izraziti svojo neomajno podporo temeljnim vrednotam, na katerih temelji EU: človekovemu dostojanstvu, svobodi, demokraciji, enakosti, vladavini prava in spoštovanju človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov in pripadnic manjšin,« poudarja Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

»Ponosna, da smo se pridružili za zdaj ozkemu krogu držav EU in Evropski komisiji pri postopku proti Madžarski. S tem spet dokazujemo, da ne bomo popuščali, ko gre za človekove pravice. Slovenija se je vrnila v jedro držav prijateljic vladavine prava,« je zapisala zunanja ministrica Tanja Fajon.

Zgodba za madžarsko skupnost še zdaleč ni končana. Madžarska je v aprilu sprejela nov zakon, ki spodbuja državljanke in državljane k anonimni prijavi LGBTI+ aktivnosti, tudi lokacijo mavričnih družin oz. vsega, kar bi nasprotovalo spoštovanju »ustavne vloge zakona in družine, v kateri je ženska mati in moški oče, zakonska zveza pa je zveza med moškim in žensko«. Gre za še dodaten znak, da režim Viktorja Orbana Evropske unije ne jemlje več resno. To je njegov odgovor večini držav članic EU, ki želijo ustaviti njegovo avtokratsko politiko proti LGBTI+ skupnosti. Orban je namesto Bruslja izbral Moskvo. Tako kot pri propagandnem zakonu proti LGBTI+ je tudi ta novi zakon kopiran iz Rusije. Viktor Orban v celoti uresničuje kremeljsko igro o iskanju grešnih kozlov v skupnosti LGBTI+ in ogroža varnost, demokracijo in človekove pravice v Evropi.

Zato je tudi naša dolžnost, da se aktivno vključimo v zagotavljanje spoštovanja temeljnih pravic tudi izven meja RS, da solidarno podpremo Evropejke in Evropejce povsod ter nenazadnje okrepmo zaščito že pridobljenih pravic tudi pri nas v prihodnosti.

Nadaljnji koraki: dolga pot do končne rzsodbe

Pravni postopek na Sodišču EU bo zdaj prešel v drugo fazo. Sodelujoče države članice bodo prejele argumente Evropske komisije, imele bodo nekaj tednov, da v pisnem postopku predložijo svoje argumente. Na podlagi zbranih obvestil bo sodnik poročevalec sestavil predhodno poročilo. Sodišče EU bo nato verjetno v jeseni 2023 opravilo obravnavo. Končna sodba se pričakuje poleti 2024.

Države, ki so se priključile tožbi

Belgija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Irska, Danska, Avstrija, Malta, Španija, Švedska, Finska, Slovenija, Grčija, Francija, Nemčija.

CODE 22

www.code22.eu

Bodočo učiteljico so napadli samo zato, ker je transspolna

Spomladi se je v Mariboru dvignil prah. Ni se dvignil zaradi spomladanskega cvetja, ampak zaradi transspolne učiteljice na praksi v eni izmed mariborskih osnovnih šol. Bodoča učiteljica, 23-letna študentka Lucienne-Beatrice Krstova, je 14-dnevno pedagoško prakso opravljala v okviru svojega študijskega programa pedagogike in anglistike, ki ga opravlja na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Težave so nastale po tem, ko se je na družabnih omrežjih nanjo spravilo nekaj skrajnežev, ki so razkrili njene osebne podatke in na kateri osnovni šoli opravlja prakso, ter pozivali svoje sledilce, naj se obrnejo na šolo ter ji preprečijo stik z otroki. Iz njihovih nagovorov je bilo očitno, da je kamen spotike transspolnost. Krstova je bila na omrežjih tako deležna številnih zmerljivk in mnenja, da otrok ne more oz. ne sme učiti »moški z brado, ličili in čevlji s peto«.

Za sovražne zapise je izvedela od prijateljice. »Najprej je bil šok, nato je sledilo stanje prizadetosti, nato stanje ogorčenosti in stanje paranoje, doživela sem svoj prvi napad panike,« je povedala.

Nasprotno pa je pozitiven odziv doživela s strani šole in fakultete. V odzivu za javnost sta obe zapisali, da je nesprejemljivo, da bi strokovno delo študentk in študentov na obvezni pedagoški praksi kdorkoli presojal na podlagi njihovih osebnih okoliščin. Šola je prostor učenja vključujočega sobivanja in naj bi v družbi še posebej gojila medsebojno razumevanje. Nenazadnje je Lucienne-Beatrice z otroki na šoli dobro sodelovala. Med starši, ki so pisali in grozili ravnateljici, nihče nima otrok na dotični šoli.

Za vse, ki smo zgodbo spremljali, je seveda jasno razvidno, kako nesprejemljivo je, da se o njej širijo laži in neresnice. Lucienne-Beatrice Krstova je za medije izjavila, »Nikoli prej nisem čutila paranoje, ko sem hodila po cesti – zdaj jo.« Del njene motivacije za delo v pedagoškem poklicu je tudi želja po zaščiti otrok, ki so del manjšin. Za tiste, ki so zaradi svoje drugačnosti izključeni, želi biti prisotna, saj sama te podpore ni imela. Za razliko od nekaterih staršev na spletu so jo učenci sprejeli z radovednostjo in povabili k temu, da jim o transpolnosti več pove. Kljub pritiskom k prekinitvi prakse s strani razburjenih posameznikov se za to ni odločila, saj želi s svojim zgledom sporočiti, da neodobravanje ne spremeni dejstva, da so transspolne osebe del družbe in imajo svoje mesto tudi v šolskem sistemu.

LGBTI+ organizacije v Sloveniji že leta opozarjajo, da bi bilo potrebno v šole vključiti več vsebin, namenjenih strpnosti do manjšin, med katere sodijo tudi osebe z LGBTI+ osebnimi okoliščinami, kar velja tako za otroke kot tudi za zaposlene. Enotne so si v tem, da tako v šolah kot v širši družbi prostora za diskriminacijo ni. Šola mora biti varen prostor za vsakega učenca ne glede na osebne okoliščine, pa naj bo to spolna usmerjenost, vera, nacionalna pripadnost ali katerakoli druga. Vsekakor pa so nedopustni kakršni koli fizični ali psihični napadi s strani vrstnikov ali osebja v šolskem prostoru. Ti napadi ne smejo ostati nekaznovani v šolskem prostoru, česar pa ni mogoče doseči, dokler se nesprejemljivim pozivom ne upremo tudi v družbi širše.

»Najprej je bil šok, nato je sledilo stanje prizadetosti, nato stanje ogorčenosti in stanje paranoje, doživela sem svoj prvi napad panike.«

diskriminacija

sovražni govor

zločini iz sovraštva

**Ni prav, da ostanejo nekaznovani.
Ukrepaj in prijavi!**

NiPrav.si

Projekt Call it Hate je sofinanciran s strani programa
Evropske Unije za pravico, enakost in državljanstvo.
Večina ne izraža nujno mnenja ali stališča Evropske komisije.

LEGITIMA

Delovanje ter programe in projekte Društva informacijski center Legitima
sofinancirata: Studentska organizacija univerze v Ljubljani in Fundacija
financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji - FIHO.
Stališča organizacije ne izražajo stališč FIHO in SOU.

Preoblikovanje partnerske zveze v zakonsko zvezo po novi družinskega zakonika

Novela Družinskega zakonika sledi odločitvi Ustavnega sodišča, s katero je le-to istospolnim partnerjem omogočilo sklenitev zakonske zveze ter skupno posvojitve otrok. Prav tako ta novela razveljavlja 6 let star Zakon o partnerski zvezi, ki je pravne posledice med partnerjema istega spola izenačeval s pravnimi posledicami, ki jih zakon predvideva za zvezo dveh oseb različnega spola, a brez možnosti posvojitve in postopkov biomedicinske oploditve. Poleg tega, da bo noveliran Družinski zakonik omogočal zakonsko zvezo med istospolnimi partnerji ter možnost skupne posvojitve, se je spremenila tudi definicija zakonske ter zunajzakonske skupnosti, saj zdaj ti ne bosta več definirani kot skupnosti moža in žene, pač pa skupnost dveh oseb. Tako bodo partnerji postali izenačeni v vseh pravnih posledicah, ki jih določa Družinski zakonik ter tudi na drugih pravnih področjih.

Ta novela je pričela veljati 31. 1. 2023, vendar pa bo Zakon o partnerski zvezi ostal v veljavi še 6 mesecev po njeni uveljavitvi. To pa pomeni, da imajo partnerji v sklenjeni partnerski zvezi čas do 31. 7. 2023, da pred matičarjem preoblikujejo svojo partnersko zvezo v zakonsko zvezo. To pa seveda ni edina možnost. V nadaljevanju bomo obrazložili vse možnosti, ki jih novela Družinskega zakonika daje na voljo partnerjem v sklenjeni partnerski zvezi.

KAKŠNE MOŽNOSTI SO NA VOLJO?

Partnerji v sklenjeni partnerski zvezi imajo na voljo 3 možnosti.

Prva možnost je, da partnersko zvezo preoblikujejo v zakonsko zvezo, tako da do 31. 7. 2023 pred matičarjem izjavita (oziroma podpišeta izjavo), da želita, da se partnerska zveza preoblikuje v zakonsko zvezo. Za datum preoblikovanja partnerske zveze v zakonsko zvezo se bo štel datum dane izjave. Par je opravičen poročnih taks, prav tako pa v postopku pred matičarjem niso potrebne priče.

V primeru, da partnerja oziroma eden od njiju ne želi preoblikovanja partnerske zveze v zakonsko zvezo, to storita tako, da pred matičarjem izjavita ali eden izmed partnerjev izjavi, da tega ne želi/ta. Partnerska zveza bo prenehala 6 mesecev po uveljavitvi novele.

Tretja možnost je, da partnerja brez opravičljivih razlogov zamudita rok za preoblikovanje. V tem primeru partnerska oziroma zakonska zveza kot institut ne bo obstajala, kar pomeni, da bosta živela v zunajzakonski skupnosti.

Ne glede na vse pa partnerska zveza ne bo prenehala 6 mesecev po uveljavitvi zakona, če partnerja partnerske zveze v tem roku iz opravičljivih razlogov ne bosta podala izjave o preoblikovanju. Opravičljivi razlogi so lahko npr. bolezen ali hospitalizacija. V tem primeru morata partnerja podati izjavo o preoblikovanju partnerske zveze v zakonsko v 2 mesecih po prenehanju teh razlogov.

Zakon je tudi določil, da se neskljenjene partnerske zveze, ki jih je urejal Zakon o partnerski zvezi, štejejo za zunajzakonske skupnosti po Družinskem zakoniku.

AVTOMATIZEM?

Pojavlja se vprašanje, zakaj novela Družinskega zakonika ne vsebuje avtomatizma (da bi se vse sklenjene partnerske zveze avtomatsko preoblikovale v zakonske zveze), kar bi bilo brez dvoma enostavnejše. Zakonodajalec je svojo odločitev argumentiral s pomočjo pomembnosti soglasja za zakonsko zvezo. Zakonska zveza namreč temelji na svobodni odločitvi oseb, ki jo sklepata. Torej je soglasje kot tako bistveno za sklenitev in obstoj zakonske zveze (če soglasje ne obstaja, tudi zakonska zveza ni veljavna). Zato je pomembno, da tudi partnerji v sklenjeni partnerski zvezi izrecno izjavijo svoje soglasje za preoblikovanje partnerske zveze v zakonsko zvezo.

zgodovina.
mesto.
LJUBLJANA.
history.
city.

Izjemna najdba z
emonskega grobišča.
1600 let stara
posoda iz modrega
prosojnega stekla
in napisom v grščini:
»Pij, da bi živel večno,
veliko let!«

An outstanding
find from the
Emona cemetery.
A 1,600-year-old
vessel made of clear
blue glass with the
inscription in Greek:
"Drink to live forever,
many years!"

Ali ste pripravljene?

Are you ready? History could leave you speechless.

Preteklost vas lahko pusti brez besed.

Spoznajte zgodovino prestolnice v Mestnem muzeju Ljubljana!

Discover the history of the city in the City Museum of Ljubljana.

TAMTAM

www.mgml.si

Gosposka 15, Ljubljana

NOVI OBRAZI LGBTI+ ORGANIZACIJ

SEBASTJAN SITAR, LEGBITRA

Z Legebitro sem se prvič srečal pred več kot 10. leti, takrat kot uporabnik testiranja na spolno prenosljive okužbe. V letu 2016 sem se kot prostovoljec priključil testirni ekipi in se leto dni kasneje zaposlil kot programski sodelavec na področju hiva in kemseksa. V istem letu sem postal odgovorni urednik revije GEJM. Po odhodu Lane Gobec z mesta predsednice in vodje organizacije v letošnjem letu sem bil izvoljen za predsednika društva in tako prevzel vodenje organizacije.

KAJA ATANASOV, DIH

Društvo DIH sem spoznala leta 2018, ko sem se udeležila Erasmus+ projekta v Italiji, kjer je bil DIH partnerska organizacija. Projekt me je tako navDIHnil, da sem se takoj po vrnitvi v Slovenijo priključila prostovoljni ekipi. Po petih letih prostovoljnega dela sem bila letos po odhodu dolgoletnega predsednika Andreja Pišla izvoljena za predsednico društva.

TEJA BAKŠE, ZAVOD MOJA MAVRICA

Z aktivistkami*, prostovoljkami, uporabnicami, praktikantkami socialnega dela smo decembra 2021 soustvarile Zavod Moja mavrica, v katerem se ukvarjamo s področji duševnega zdravja, spola in spolne usmerjenosti, socialne pravičnosti in vključevanja. Ob vodenju organizacije delam psihosocialno svetovanje, skupaj z ljudmi raziskujem raznolike realnosti, pomene, potrebe, vire in radosti, s katerimi se srečujemo in se učimo nanje odzivati fleksibilno, z upoštevanjem, s spoštovanjem, z odprtostjo in radovednostjo.

NEŽA ODER, TRANSAKCIJA / KOROŠKA PRIDE

Prineslo me je od doma s Koroške, kjer sem vseskozi iskala motivacijo in platformo za lokalne intersekcije, decentralizacijo aktivizma in izgradnjo skupnosti, v zadnjih letih pa v luči teh prizadevanj tudi vodila Koroška Pride. S TransAkcijo sem se v tem kontekstu srečala in zblížala, januarja letos pa po menjavi vodstva tudi prevzela mesto direktorice*.

LEGEBITRINA SVETOVALNICA

PODPORNA SKUPINA ZA STARŠE LGBTI+ OSEB

Skupina je namenjena vsem staršem LGBTI+ oseb, ki potrebujejo podporo pri sprejemanju in razumevanju otrokove spolne identitete in/ali spolne usmerjenosti. Namen je ustvarjanje varnega prostora za deljenje izkušenj, misli in stisk, s katerimi se soočajo starši LGBTI+ oseb.

KDAJ: srede, 1x mesečno, 18.00–19.30

KJE: Legebitra, Trubarjeva 76a

Podporna skupina je brezplačna in odprtega tipa, kar pomeni, da se lahko pridružite kadarkoli in se srečanj udeležujete kolikor časa želite.

Več o terminih in prijavi na svetovalnica@legebitra.si
in na naši **Facebook strani @Legebitra.**

NARAŠČANJE LGBTI+ POPULACIJE

V generaciji Z beležimo največji porast identificiranja z LGBTI+ skupnostjo v ZDA. Rezultati nove raziskave kažejo, da se skoraj 20 % generacije Z identificira kot LGBTI+.

V ZDA skupnost LGBTI+ šteje 7,2 % celotne populacije, kar je dvakrat več kot v zadnji Gallup raziskavi, ki so jo opravili pred desetimi leti. Opazno povečanje odraslih pripadnikov skupnosti beležijo od leta 2020 dalje in se je v zadnjih dveh letih ustalilo na 7,2 % populacije. Trenutni odstotek je dvakrat večji od tistega, ko je Gallup pred desetletjem prvič izmeril identifikacijo LGBTI+.

Podatki temeljijo na agregiranih anketnih podatkih iz telefonskih raziskav Gallup leta 2022, ki zajemajo intervjuje z več kot 10.000 odraslimi Američani. V vsaki raziskavi Gallup vpraša anketirance, ali se identificirajo kot lezbijke, geji, biseksualci, transspolne osebe ali kaj drugega, kar jim omogoča izbiro različnih identitet.

Poleg 7 % tistih, ki se identificirajo kot LGBT, 86 % odraslih Američanov pravi, da so heteroseksualci, medtem ko jih 7 % na zastavljeno vprašanje ni odgovorilo.

Največji delež odraslih LGBTI+ oseb – več kot polovica oz. 4,2 % vseh odraslih v ZDA – se opredeljuje kot biseksualnih. Približno ena od petih odraslih LGBTI+ oseb se identificira kot gej, približno ena od sedmih pravi, da je lezbijka, in malo manj kot eden od 10 se identificira kot transspolna oseba.

Pet odstotkov odraslih LGBTI+ se identificira za nekaj drugega kot za lezbijke, geje, biseksualce ali transspolne osebe. Leta 2022 je Gallup prvič zabeležil prednostno identiteto tistih, ki so navedli, da niso heteroseksualni,

poleg tradicionalnih lezbičnih, gejevskih, biseksualnih ali transspolnih identitet. Večina teh posameznikov je rekla, da so queer, panseksualci ali aseksualci. Približno 1–2 % odraslih LGBTI+ – kar ustreza 0,1 % vseh odraslih v ZDA – preferira vsako od teh identitet.

	ZDA odrasli %	LGBTI+ odrasli %
Lezbijke	1,0	13,4
Geji	1,4	20,2
Biseksualne osebe	4,2	58,2
Transspolne osebe	0,6	8,8
Panseksualci	0,1	1,7
Aseksualci	0,1	1,3
Kvir	0,1	1,2
Ostale_i LGBTI+	0,1	1,8

LGBTI+ identificiranje je višje pri mlajših generacijah.

Odrasli pripadniki generacije Z, rojeni med letoma 1997 in 2004, ki so bili leta 2022 stari od 18 do 25 let, so najverjetnejša podskupina, ki se bo identificirala kot LGBTI+, in sicer 19,7 % generacije. Med milenijci je ta delež 11,2 %, med starejšimi generacijami pa 3,3 % ali manj.

V generaciji Z jih 13,1 % pravi, da so biseksualci, 3,4 % geji, 2,2 % lezbijke in 1,9 % transspolne osebe. Vsak od teh odstotkov je višji kot pri vseh drugih generacijah.

GENERACIJA Z 1997–2004

GENERACIJA Y (MILENIJCI) 1981–1996

GENERACIJA X 1965–1980

%	Generacija Z	Milenijci	Generacija X	Baby boom gen.	Generacija vojne
Skupno	19,7	11,2	3,3	2,7	1,7
Lezbijke	2,2	1,5	0,5	0,7	0,2
Geji	3,4	1,9	0,8	1,0	0,8
Biseksualne osebe	13,1	6,9	1,6	0,7	0,6
Transspolne osebe	1,9	1,9	0,3	0,2	<0,5
Ostale_i LGBTI+	1,5	0,2	0,1	0,2	0,2

Delež biseksualnih odraslih glede na druge identitete LGBTI+ je višji tako med mlajšimi kot starejšimi starostnimi skupinami. Dve tretjini LGBTI+ posameznikov v generaciji Z se opredeljuje za biseksualce, prav tako 62 % LGBTI+ milenijcev. V starejših generacijah manj kot polovica odraslih LGBTI+ trdi, da so biseksualci, čeprav je to še vedno največja podskupina odraslih LGBTI+ v generaciji X. V najstarejših dveh generacijah se LGBTI+ posamezniki najpogosteje identificirajo kot geji.

%	Generacija Z	Milenijci	Generacija X	Baby boom gen.	Generacija vojne
Lezbijke	11	13	15	26	12
Geji	16	17	24	37	47
Biseksualne osebe	66	62	48	26	35
Transspolne osebe	10	9	9	7	6
Ostale_i LGBTI+	8	2	3	7	12

Skupni seštevek odstotkov, lahko preseže 100 %, saj so anketiranci lahko izbrali več identitet. Pridobljeni podatki na podlagi Gallupove telefonske raziskave za leto 2022.

Ker narašča število tako mlajših kot tudi starejših odraslih, ki sebe identificirajo izven polja heteroseksualnosti, je mogoče pričakovati, da bo delež LGBTI+ v celotnem odraslem prebivalstvu ZDA v prihodnjih letih narasel. Vendar je ta rast odvisna od tega, ali se bodo mlajši ljudje, ki bodo v prihodnjih letih vstopili v odraslo dobo, še naprej veliko bolj verjetno identificirali kot LGBTI+ kot njihovi starši, stari starši ter pradedki in prababice.

V kolikor 7,2 % delež prenesemo v slovenski prostor, bi po teh ocenah v Sloveniji živelo približno 158.976 LGBTI+ oseb.

BABY BOOM GENERACIJA

1946–1964

GENERACIJA VOJNE (SILENT GENERATION)

DO 1945

Ali že poznaš Legebitrino svetovalnico?

Veliko LGBTIQ+ oseb se srečuje z duševnimi stiskami, doživlja občutke sramu in strahu ter je podvrženim diskriminaciji, neugodnim izkušnjam in travmatičnim dogodkom. Zaradi pogostih negativnih stereotipov o tem, kaj LGBTIQ+ sploh pomeni, je osebam velikokrat težko deliti pomembne dele svoje identitete. Osebe za razkritje pogosto nimajo prave priložnosti in varnega okolja. Ko se odprejo, lahko tvegajo zavrnitev svojih vrstnikov, prijateljev in družinskih članov, kar pa lahko le še poveča občutke osamljenosti in odrinjenosti.

Veliko LGBTIQ+ oseb s pomočjo podpore družine, prijateljev in skupnosti gradi odpornost in se na ta način lažje sooča z vsakodnevnimi stiskami, ki jih povzročajo stereotipi, predsodki in diskriminacija na podlagi LGBTIQ+ okoliščin. Dejstvo, da se nekdo identificira kot LGBTIQ+ oseba, pa še ne pomeni, da so vse njene/njegove stiske vezane na LGBTIQ+ tematike. Tudi osebe, ki so odprte in ponosne na svojo spolno usmerjenost in/ali identiteto, lahko zaradi močnih heteronormativnih družbenih pritiskov še vedno občutijo ambivalenco do svoje identitete.

Kako gradim odpornost kljub družbenim pritiskom?

Kje se počutim varno?

S kom rad_a preživljam čas in se počutim sprejeto_ega?

Na Legebitri se lahko kot del podpore na področju duševnega zdravja vključiš v individualni proces svetovanja ali v podporno skupino. Ni nujno, da so tvoje stiske vezane zgolj na LGBTIQ+ okoliščine; vključiš se lahko tudi, če si del LGBTIQ+ skupnosti in potrebuješ varno okolje za deljenje stisk na področju duševnega zdravja ter drugih tematik, ki bi jih rad_a naslovil_a. Svetovanja in podporne skupine potekajo v prostorih Legebitre na Trubarjevi 76a. Če nisi iz Ljubljane in ti je bližje Koper ali Celje, pa v Centru mladih Koper in Celjskem mladinskem centru organiziramo Mavrična srečanja, kjer se družimo in pogovarjamo o za nas pomembnih temah.

Letos na novo začenjamo tudi z dvema podpornima skupinama!

Prva je podporna skupina za starše LGBTIQ+ oseb. Opažamo namreč, da je zanje deljenje svojih izkušenj in misli s starši s podobno izkušnjo zelo dragoceno. Druga je skupina za rekreativne uporabnice_ke substanc. Uporaba substanc je še vedno tabuizirana, hkrati pa z njimi pogosto blažimo stiske in skušamo regulirati življenjske okoliščine. Menimo, da je tej temi vredno nameniti pozornost, raziskovati vzroke uporabe ter ugotavljati mejo med rekreativno uporabo ter telesno in psihološko navajenostjo, ko ob odsotnosti uporabe čutimo neprijetne posledice. Skrb zase je v tem primeru zelo pomembna, prav tako tudi odgovornost, zase in za druge.

»Tukaj se dejansko počutim, kot da sem lahko točno takšna oseba, kot sem, kar mi je dejansko, poleg pogovorov, največ pomagalo. Zahteven je že prvi korak, ko se zavedaš, da potrebuješ pomoč; najtežji pa, ko spoznaš, da je ne boš vedno mogel prejeti v taki obliki, ki ti pomaga, izven LGBTIQ+ okolja. Najlažji pa, ko enkrat začutiš, da te nekdo res ne sodi in se končno lahko izražaš tak, kot si. Potem tudi lažje ugotoviš, kje je pravo okolje zate; tudi izven svetovanja, v dejanskem življenju«. K., 33

Kaj v naši svetovalnici nudimo

- Strokovno podporo pri obvladovanju stisk, povezanih s spolno usmerjenostjo in/ali spolno identiteto.
- Strokovno podporo pri zmanjševanju negativnih psihosocialnih posledic diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti in/ali spolne identitete, ki se kaže skozi izkušnjo nasilja, nadlegovanja ipd. ter učenje obvladovanja in ravnanja v teh situacijah.
- Informiranje o LGBTIQ+ tematikah.
- Strokovno podporo pri skrbi za duševno zdravje.

Katerih tematik se dotikamo

Raziskovanje spolne identitete in/ali usmerjenosti ter spolnega izraza, razkrivanja, tranzicije, vzpostavljanja sprejemajoče socialne mreže, podpore bližnjih in družine, skrbi za duševno zdravje in drugih tem, ki se uporabnicam komu zdijo pomembne.

Kako se lahko vključiš

Piši nam na mail svetovalnica@legebitra.si.

Kje potekajo

Trubarjeva 76a.

Svetovanje in podporne skupine so brezplačne.

Vrednote, ki jim sledimo

- spoštovanje spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali spolnega izraza,
- nediskriminatornost,
- spoštljiva komunikacija,
- individualen pristop,
- zaupnost,
- sprejemanje,
- enakost.

Svetovalke v Legebitrini svetovalnici

Blažka Plahutnik Baloh, mag. psih.,
Eva Margon, mag. prof. soc. ped.,
Eva Mulej, uni. dipl. soc. ped., študentka psihodinamske psihoterapije.

**Več informacij o svetovalnici
na www.legebitra.si.**

»Svetovanje mi pomaga zbistriti misli in reševati probleme. Svetovalka mi na vsakem srečanju ponudi kak komentar, ki mi da misliti«. M., 33

»Po šestih mesecih svetovanja moram povedati, da sem s svetovanjem zelo zadovoljen. Pomembno je, da res razumeš, kar ti svetovalka pove, po srečanju pa moraš o tem tudi razmišljati in to novo znanje uporabiti v situacijah, ki te obremenjujejo oziroma ko se ti pojavijo negativne misli. Sedaj sem že precej bolje, lahko bi se reklo, da sem v redu, ampak se svetovanj še vedno redno udeležujem, saj tako sproti rešujem svoje probleme. To se mi zdi najbolj pomembno«. V. L., 24

Med migranti, ki vstopajo v Slovenijo in tu zaprosijo za mednarodno zaščito, ker so v državi izvora preganjeni, se znajdejo tudi tisti, ki so svojo državo zapustili zaradi svoje spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali spolnega izraza. V več kot šestdesetih državah po svetu je homoseksualnost še vedno kriminalizirana, kar pomeni, da so LGBTI+ osebe po tam veljavni kazenski zakonodaji zaradi svoje spolne usmerjenosti lahko kaznovane z zaporno kaznijo ali celo usmrčene. Zaradi rigidnih zakonov v državi izvora se na pot odpravijo v upanju, da bodo v izbrani državi pridobili status migranta in zaživel bolj odprto. O priseljenki izkušnji sem se pogovarjala z Abasom, ki je bil zaradi svoje spolne usmerjenosti primoran zapustiti Iran, za azil pa je zaprosil v Sloveniji.

Abas, kakšno je stanje za LGBTI+ osebe v Iranu?

Skladno z diskriminatorno islamistično zakonodajo, ki je v veljavi že 40 let, je biti LGBTI+ oseba velik greh, zakon predvideva smrtno kazen. Posledično večina LGBTI+ oseb živi v strahu in temačni realnosti.

Ali nam poveš svojo zgodbo, zakaj si se odločil, da zapustiš svojo domovino?

Rojen sem bil v zelo religiozno družino na severu Irana. Ko sem bil star približno 15 oziroma 16, sem se zavedel, da me zanimajo tako fantje kot punce. To je velik tabu tako v naši religiozni družbi kot moji družini. Vedno sem v sebi nosil krivdo, kesanje, sram in strah, kako bi se na to odzvala moja družina in prijatelji, zato sem moral svojo spolno usmerjenost skrivati. Seveda pa je bila to zame lepa skrivnost. Občutja lepote, mešana z zadovoljstvom in sramom, ki sem ga občutil.

Kako si pripotoval v Slovenijo? Ali si na poti naletel na kakšne težave?

Da lahko odgovorim na tvoje vprašanje, se moram vrniti na poletne počitnice v Turčiji. Tam sem spoznal svojega bivšega fanta. Ko sem odpotoval v Istanbul za teden dni, sem tam spoznal fanta iz Sirije, ki je živel v Istanbulu kot migrant. Zaradi fanta sem se odločil, da v Turčiji ostanem do konca poletja, našel sem službo in tako se je moj enotedenski dopust razvlekel v trimesečnega. V tem času sva se s fantom zblížala in se dogovorila, da se vrnem v Iran in poskusim pridobiti šengensko vizo ter da se dobiva v Franciji in tam zaživiva kot par. A ko sem se vrnil domov, vize nisem dobil, sem pa kupil letalsko karto za v Srbijo. Nekaj časa sem prebival v Srbiji, tam sem delal, hranil denar, si kupil avto in se odpravil na nadaljnjo pot. Po več neuspelih

poskusih prečkanja meje Evropske unije mi je na koncu le uspelo priti v Slovenijo. Od tu pa naprej v Francijo, a bilo je že prepozno, moj bivši fant je spoznal nekoga novega. Z bivšim fantom sva še vedno sva v stiku kot prijatelja. A bilo je zelo težko.

Kakšen je postopek pridobitve statusa begunca?

Postopek vložitve prošnje je različen od primera do primer ter dokumentov, ki jih prosilec prinese s sabo, razlogov, zakaj je prosilec vložil prošnjo. Sam postopek pa lahko traja od šest mesecev do šest let.

Mislím, da je postopek tudi zelo odvisen od miselnega procesa, okusa in izkušenj Ministrstva za notranje zadeve oz. osebe, ki vodi postopek. Seveda je odvisen tudi od stopnje poštenosti prosilca pri razlagi zgodbe o svojem življenju in selitvi.

Ali v Sloveniji LGBTI+ osebe dobijo status migranta?

Mislím, da večinoma ja. Slovenija in Ministrstvo za notranje zadeve večinoma sprejmejo LGBTI+ migrante, ki prihajajo iz religiozno in kulturno radikalnih držav.

Koliko časa je pri tebi trajalo, da si pridobil status migranta?

Osem mesecev po tem, ko sem se vrnil iz Francije, in sicer po pravilih Dublinske direktive.

Kaj lahko osebe, ki čakajo na pridobitev statusa, medtem počnejo?

Ker na žalost prosilci za azil nimajo pravice delati v Sloveniji do devet mesecev, imajo neverjetno malo žepnine, kakovost hrane v kampu pa ni dobra, jih večina opravlja delo na črno ali pa se preživljajo celo s krajo in trgujejo z mamili. Resnično upam, da se bo čas za pridobitev delovnega dovoljenja za prosilce za azil v Sloveniji skrajšal.

Kaj pa si ti počel med čakanjem na dodelitev statusa? Kakšne so bile tvoje izkušnje v tem vmesnem času?

V vmesnem času sem delal v kuhinji azilnega doma kot kuhar. Ko sem delal, sem se dobro počutil, saj sem spoznal dobre prijatelje. Tudi socialne delavke, direktorat in varnostniki so več komunicirali z mano, saj so videli, da želim biti koristen tukaj v Sloveniji, in sicer že od samega začetka. Seveda ima vsaka služba svoje slabe strani, zame je to pomenilo delati v kuhinji azilnega doma v času ramadana.

Ali ti je življenje v Sloveniji všeč?

Ja, Slovenija mi je všeč. Tu bi rad našel dobro službo na področju svoje izobrazbe, sem diplomirani inženir elektrotehnike. Pred kratkim sem zavrnil ponudbi mojih prijateljev za selitev in delo v Kaliforniji in v Hamburgu. Trenutno sem v procesu validacije moje univerzitetne diplome, zaposlen pa sem tudi z učenjem slovenščine ... in upi na dobro prihodnost.

Kako pa je s tvojo družino in prijatelji iz Irana, ste še v stiku?

Da, z družino in prijatelji se še slišim, ostali smo v stiku.

Kako si se počutil kot LGBTI+ migrant na poti oziroma v Sloveniji?

Migranti, ki živijo v kampih in azilnih domovih, večinoma so to osebe iz arabskih in islamskih tradicionalnih držav, še vedno sovražijo LGBTI+ osebe. Ti LGBTI+ osebe obravnavajo s prezirom in posmehom ali pa na primer mavrične simbole v taborišču trgajo in uničujejo. To počnejo predvsem muslimani.

■ MAŠA JERIČEVIĆ ŠUŠTERŠIČ

LIA BORDON

»Le s teorijo ljudi težko premakneš.«

Lii Bordon medijska pozornost ni tuja. V zadnjem letu je v več kot dvajsetih intervjujih in drugih prispevkih delila svojo izkušnjo s tranzicijo, s svojo osebno zgodbo pa nagovarja tudi udeležence različnih izobraževanj. O odločitvi, da medijem omogoči vpogled v svoje življenje, smo z njo govorili nekaj dni prej, preden je osvojila svojo prvo Zlato Tifanijo za LGBTI+ osebnost leta.

Predvidevam, da te večina bralcev že pozna, pa vseeno – nam v nekaj povedih povzameš svoje dosedanje izkušnje z razkritjem v medijih?

Ta zgodba se niti ni začela po moji želji ali načrtu. Odločila sem se, lani julija, da se javno razkrijem na družbenih omrežjih, predvsem zato, ker mi je bilo enostavno preveč obremenjujoče razkrivanje vsakomur posebej, znova in znova. Želela sem se odmakniti od te neprijetne situacije, ko ljudje, ki te poznajo od prej, ne vedo, da si v tranziciji. To so bile takšne smešne situacije, v katere nisem želela več zahajati, ko te na primer po nekaj letih nekdo, ki ne ve, pokliče po telefonu. In sem si rekla: v redu, tranzicija je tudi s pravnega vidika za mano in zdaj je čas, da vsem povem. Najprej sem na Facebooku delila objavo, v kateri sem izlila svojo zgodbo, kar se je dogajalo zadnje leto in pol. Vse sem prosila, da to sprejmejo s strpnostjo, če že ne bodo zmogli sprejeti mene takšne, kot sem. Ta objava je potem postala viralna. Mesec kasneje sem to ponovila na Twitterju, ker sem imela pač dve različni občinstvi, in tudi tam se je zgodilo podobno. Že po prvem zapisu so me kontaktirali mediji s prošnjami, če sem to zgodbo pripravljena deliti. Glede na to, da sem se odločila razkriti javno, sem si rekla, zakaj pa ne. Najmanj, kar lahko storim, je, da s svojo zgodbo poskušam omogočiti nekaj več vidnosti transspolnim osebam in javnosti dam občutek, da smo transspolne osebe povsem običajni ljudje, ki samo želimo živeti svojo identiteto. Potem se je kar začela valiti snežna kepa, po prvem prispevku so me kontaktirali še iz ostalih medijskih hiš, časopisov, radijskih postaj. Teh objav, za katere sem dala intervju ali imela nek pogovor, je zdaj že približno dvajset v zadnjem še ne letu dni. Bilo je čisto nenamerno, vendar sem vesela, da sem dobila ta medijski prostor, ker se mi zdi, da se o teh temah pogovarjamo čisto premalo. Transspolnost

je stigmatizirana, ljudje se je neupravičeno bojijo, ker je okrog nje kopica nekih predsodkov in napačnih predstav. Delno tudi zato, ker je v enem delu javnosti in medijskega prostora precej negativne propagande, ki pa ne temelji na dejstvih. Po eni strani je bila to prijetna izkušnja, ker se mi vseeno zdi, da se je mogoče zgodil nek premik, po drugi strani pa mi je vsa medijska pozornost povzročala tudi velik pritisk. Nenadoma sem bila povsem izpostavljena in postavljena vsem na ogled, kar je seveda imelo tudi negativne posledice. Vsaka takšna stvar je dvorezen meč.

Kako je izgledal tvoj proces odločanja od objave na družbenih omrežjih pa do intervjujev za medije?

To medijsko vabilo se je v bistvu zgodilo že drugi dan po moji objavi na Facebooku. Novinarka Sveta na Kanalu A me je prosila, če bi bila pripravljena to zgodbo deliti še pred kamero, ker si želijo odpreti to temo, bi radi o njej govorili. Moram priznati, da sem bila na začetku zelo zadržana, ker sem bila takrat v najbolj divjem obdobju, ko se je hkrati dogajalo vse. Morali smo se preseliti, prešolati otroke, imela sem nekaj posegov, bila sem sredi spreminjanja dokumentov. Skratka, vsega je bilo ogromno in potem je priletela še prošnja medijev. Najprej sem razmišljala, da bi rekla ne. Žena mi pušča proste roke in me podpira v stvareh, ki jih počnem, vendar je tudi ona rekla, da me sicer podpira, če sem jaz pripravljena, vendar naj nje ne vključujem v medije, ker ne želi takšne pozornosti. Potrebovala sem čas za premislek. Kar je na koncu odločilo, je predvsem to, da se v Sloveniji enostavno ne moreš skriti. Moje prejšnje kariere in aktivnosti so bile močno vpete v družbo in me je že prej poznalo veliko ljudi. Vedela sem, da se ne morem umakniti. Želela sem si olajšati življenje in stalno pojasnjevanje tranzicije; da živim identiteto, ki je drugačna od tiste, ki so jo ljudje poznali prejšnjih štirideset let. Zakaj ne bi uporabila tega potenciala, ki se je ponudil? Da spregovorim o svoji zgodbi, o transspolnosti in svojem doživljanju, čez kakšne ovire moramo transspolne osebe v Sloveniji, kaj to pomeni za naše družine in otroke. Zdi se mi pomembno, da o tem govorimo. Vem, koliko je žalostnih in tragičnih zgodb, moja je v bistvu med srečnejšimi. Ogromno ljudi je obupanih, ne morejo dostopati do storitev, do katerih sem jaz lahko, ogromno transspolnih oseb je leta ujetih v postopkih tranzicije, nimajo podpore bližnjih, ostanejo brez vsega. Statistike so grozljive, tudi samomorilnost je v tej družbeni skupini visoka. Želja je bila samo ena, da s svojim doprinosom morda komu olajšam to pot in družbo vsaj malo odprem, premaknem, četudi za centimeter. Vseeno ni bila lahka odločitev, še vedno sem bila skeptična, ko smo snemali. Tudi ob ogledu posnetka na televiziji še nisem vedela, ali sem se

odločila prav. Sledila sem notranjemu občutku in sprejela povabilo tudi vseh drugih medijev, razen res redkih, ki sem jih zavrnila. Moj edini pogoj je, da se pogovarjamo iskreno, odkrito in brez skritih namenov diskreditacije.

Ravno sem te nameravala vprašati, kako se odločiš, s kom boš sodelovala, sploh glede na to, da medijsko poročanje o transspolnih osebah ni vedno korektno. Kako postavljaš meje v komunikaciji z mediji?

Ko se dogovarjam z njimi za intervju ali prispevek, vedno povem, da če je namen diskreditacija mene ali drugih trans oseb, podajanje napačnih informacij ali izraba te teme za neke ideološke debate, me takšno sodelovanje ne zanima. Tri take medije sem zavrnila. Tisti, ki so pripravljene poročati objektivno, na osnovi dejstev, v skladu z dejanskimi življenjskimi izkušnjami transspolnih oseb, so dobrodošli. Res pa je, da je medijski prostor o tej temi še zelo neizobražen, kar sicer velja tudi za javni prostor širše. Ne uporablja se ustrezno besedišče, uporabljajo se besedne zveze, ki niso točne, so nerodno postavljene in se ne uporabljajo v strokovnih krogih, med tistimi, ki te teme dejansko poznajo. Medije vedno na to tudi opozorim, jim podam vsaj osnovne informacije o besedišču. Je nek proces izobraževanja, kot vedno v življenju, ko se seznanjamo s temami, ki so za nas morda nove. Spoznati je treba terminologijo in način, kako govoriti točno in spoštljivo. Zdi se mi, da imam teh izkušenj zdaj nekoliko manj, je pa proces.

Kako se pa počutiš v svojem prvem intervjuju za GEJM, ki je v prvi vrsti namenjen LGBTIQ+ skupnosti?

Zdi se mi super, je prva revija v skupnosti, v kateri sem lahko spregovorila, tako da imate znotraj skupnosti ekskluziven intervju. (*smeh*) Sem vesela, da ste mi ponudili to priložnost. Dala sem intervjuje tudi za majhen lokalni radio in medije, ki imajo zelo specifično publiko. Dokler se pogovarjamo na spoštljiv način in nudimo bralcem relevantne informacije, sem za.

Mislím, da bomo to ekskluzivnost kot edini tiskan medij v skupnosti zaenkrat kar ohranili, si s prvim intervjujem pokrila vse tiskane revije v skupnosti. (*smeh*) Svojo osebno zgodbo deliš tudi v sklopu izobraževanj, z Legebitro sodeluješ npr. pri izobraževanjih za projekt LGBTIQ Workplace Equality Alliance. Kako gledaš na deljenje osebnih izkušenj v kontekstu izobraževanj za delodajalce in zaposlene v različnih podjetjih?

Ideja mi je bila že od začetka vseč zaradi različnih razlogov. Vedela sem, da tako v splošni javnosti kot tudi v korporativnem okolju ljudje običajno nimajo veliko znanja o transspolnosti, tudi širše npr. ni znanja o vključevanju LGBTIQ+ oseb v delovna okolja. Sama sem bila v svojih prejšnjih karierah večinoma

na vodilnih mestih, vmes sem nekaj časa s svojim podjetjem tudi izvajala izobraževanja za podjetja in zaposlene. To področje mi je znano in sem bila tega sodelovanja zelo vesela. Zdi se mi, da je izobraževanje zaposlenih eden od najbolj zanesljivih načinov, da dosežemo ljudi. Iz svojih preteklih izkušenj vem, da ljudi najbolj pritegne, če so delavnice zastavljene tako, da pridobljeno znanje lahko aplicirajo na svoje izkušnje ali s praktično navezavo na njihovo delo ali preko osebnih zgodb. Le s teorijo ljudi težko premakneš, še težje jim brez navezave na življenje podane informacije ostanejo v spominu. Glede na zadnjih nekaj izvedb se mi zdi, da smo odlična kombinacija. Legebitra in sodelavke ter sodelavci na izobraževanjih imate širino in teoretsko podlago, poglobljeno znanje, ki ga sama na tem področju nimam. Zdi mi, da poslušalci to znanje potem v kombinaciji z mojo osebno zgodbo lažje povežejo in sprejmejo. Dejansko ponujamo informacije, ki se jih lahko aplicira na življenje. Se pa na teh izobraževanjih tudi sama mnogo naučim, ker pač izhajam iz svoje osebne izkušnje, ki je edinstvena, kakor je edinstvena življenjska izkušnja vsakogar od nas. Želim si, da nam uspe ta izobraževanja razviti še bolj in jim bomo podjetjem lahko ponujali tudi po projektu, ker z njimi res lahko dosežemo ljudi. To je pomembno tako za okolja, kjer so LGBTIQ+ osebe zaposlene, kot za vsa ostala, saj se konec koncev v vseh delovnih okoljih zaposleni srečujejo še z drugimi, tako v svojem zasebnem kot v profesionalnem življenju. Znanje, ki ga pridobiš v svojem delovnem okolju, neseš s seboj tudi domov.

Omenila si, da si izobraževanja za podjetja v preteklosti že izvajala. Ali opažaš kakšno razliko zdaj, ko govoriš o svoji osebni izkušnji, o osebnih okoliščinah, ki jih imaš tudi sama? Ali doživljaš ta izobraževanja in pripravo nanje kaj drugače?

Predvsem imam materiala zdaj veliko več. Ko pripravljam delavnice, rada vidim, da so interaktivne, da ljudje lahko postavljajo vprašanja in sodelujejo s svojimi izkušnjami. Ko prideš na delavnico, podjetja ne poznaš. Veš približno, s čim se ukvarja, ne poznaš pa notranje dinamike zaposlenih. Kadar se v izobraževanja aktivno vključujejo, prispevajo vprašanja, ki izhajajo iz njihovih izkušenj, kar je za predavatelje dodana vrednost. V tem delu z večjim veseljem izvajam ta izobraževanja, ker vem, da se ljudje s povedanim lahko povežejo in to aplicirajo na svoje okolje. Vedno povem, da me lahko vprašajo karkoli in se mi vsaj zaenkrat še ni zgodilo, da bi dobila vprašanje, na katero ne bi želela odgovorjati. Če ljudje že pridejo na neko izobraževanje, se mi zdi pomembno, da predsodke, če jih imajo, tam odprejo in se o njih pogovorimo,

ne da so tiho in svoje predsodke nesejo naprej brez sprememb. Priprave so podobne, sem perfekcionistka in želim po vsaki izvedbi poiskati, kaj bi lahko bilo bolje. Seveda se na svojo zgodbo ne pripravljam, ker jo pač živim, razmišljam pa o podajanju informacij in prilagoditvah med delavnicami.

Če ponovim vprašanje, ki ti ga postavljam na kavah po vsaki izvedbi – kako si se imela?

Fino! (smeh) Imela sem se dobro, zdi se mi, da malo še iščemo format in eleganco prepletanja osebne zgodbe in teorije. Iz izvedbe v izvedbo se izboljšujemo in rada bi nadaljevala ter nadgrajevala to, kar počnemo.

Če že govoriva o delu in karieri, me za konec še zanima, kako si trenutno zadovoljna s svojo šefico?

Sem morala prav pomisliti! (smeh) Glede na to, da sem sama svoja šefica, bom rekla tako. Šefica je izjemno zahtevna, mi ne da miru in mi ne pusti dihati. Vpeta sem v kup različnih projektov in ogromno je stvari, ki bi se jih rada lotila in jih dobro opravila.

Postavljam svojo karierno na novo, spet gradim svojo coaching prakso in delam na delavnicah, tudi čisto splošnih. Kreativno delo zahteva ogromno energije in časa, včasih se zalotim, da tudi ko končam za tisti dan, šefica vztraja, da še ni vse narejeno.

Ta moja šefica je zelo fajn ženska, zdaj ko je lahko to, kar je – po eni strani pa je zdaj še bolj zatežena, ker želi nadoknaditi.

Torej je vključujoče delovno okolje, vendar je ravnovesje med delom in zasebnim življenjem slabo?

Drži. Lahko bi upoštevala svoje lastne nasvete.

■ PETRA POLANIČ

SREBRNA MAVRICA ZA LGBTI+ STAREJŠE

Pri Društvu DIH od leta 2020 deluje program, namenjen osebam LGBTI+, ki so starejše od 50 let, se tej življenjski prelomnici približujejo ali se preprosto želijo medgeneracijsko družiti.

Kaj počnejo? Enkrat mesečno se dobivajo na Čajanki s Salome v Klubu Tiffany, srečujejo se na družabnih aktivnostih, delujejo pa tudi sistemsko. Pogovarjajo se s strokovnjaki_injami in organizacijami, jih informirajo in vabijo k razmisleku, kako narediti njihove storitve za starejše vključujoče tudi za starajočo se LGBTI+ populacijo.

Na to temo je lani izšla tudi posebna številka revije Socialno delo. V njem so štirje izvirni znanstveni članki, en strokovni članek, dve poročili in štiri recenzije, vse posvečene temi starosti in staranja v populaciji LGBTI+. V številki je objavljeno tudi poročilo o prvi kvantitativni raziskavi o potrebah oseb LGBT50+, ki je nastala prav v okviru programa Srebrna mavrica. Tematsko številko revije Socialno delo lahko preberete na www.revija-socialnodelo.si (letnik 61, številka 1).

Srebrna mavrica predstavlja nadaljevanje prizadevanj za zagotavljanje pogojev za kakovostno staranje LGBTI+ oseb, ki ga je leta 2014 začelo razvijati Društvo informacijski center Legebitra.

Kaj prinaša poletje? Vsaj dve čajanki s Salome in piknik. Jesen pa še dodatne štiri čajanke, en družabni dogodek, namenjen starejšim gejem, v sodelovanju s skupino Medoti in savno District 35 ter tradicionalno letno strokovno srečanje.

V kratkem se obeta tudi prva obsežnejša raziskava na polju socialne gerontologije o izkušnjah staranja LGBTI+ oseb, ki bo temeljila na kvalitativnem in kvantitativnem raziskovanju LGBTI+ starejših v Sloveniji.

Če vas tematika zanima, sledite objavam na facebook.com/srebrna.mavrica.

PODPORNA SKUPINA

ZA OSEBE, KI ŽIVIJO S HIVOM

Skupina se srečuje enkrat mesečno.

Pred vključitvijo vas povabimo na uvodni individualni razgovor s psihoterapevtom, ki bo vodil skupine. Udeležba je brezplačna.

Namen skupine je pomoč na področjih:

- življenja s hivom,
- samopodobe,
- odnosov,
- spolnosti,
- razkrivanja ...

VZPOSTAVLJANJE ŽIVLJENJSKEGA RAVNOVESJA SKOZI TELO IN DUHOVNOST

V poplavi informacij, hitečega tempa življenja in neučinkovitega obvladovanja stresa se kot protiutež v svetu pojavlja vse več želje po vzpostavljanju ravnovesja. Veš, kaj se zgodi z avtom, če mu ne dotočimo goriva, ali s telefonom, ki ga pozabimo napolniti. V dobi tehnološkega razvoja včasih pozabimo, da ljudje nismo roboti, in da še ti za delovanje potrebujejo usklajenost številnih dejavnikov.

Naše fizično in duhovno telo sta močno povezana, a skladna le v primeru, da krepimo enega in drugega.

KREPITEV TELESNEGA, ČUSTVENEGA IN DUHOVNEGA RAVNOVESJA

Telo nam pogosto samo sporoča, kaj potrebuje. Čuječnost do sebe in svojega telesa, ki sicer izhaja iz budizma, velja za eno izmed učinkovitejših tehnik v sodobni psihologiji. Poudarja pomembnost zavedanja trenutnega doživljanja z uporabo vseh možnih čutov. Povežemo jo lahko z zavestnim (trebušnim) dihanjem, ki velja za učinkovito uravnovešanje stresa že tisočletja. Preko dihalnih vaj, ki hkrati predstavljajo eno izmed pogostejših tehnik sproščanja, uravnavamo tudi številne funkcije, povezane s telesnim zdravjem.

Nekateri so zagovorniki telesnih položajev, ki s pomočjo uma krepijo ravnovesje na različnih področjih. Enega izmed vidnejših načinov sproščanja stresa predstavlja progresivna mišična relaksacija, kjer z zavedanjem postopoma sproščamo posamezno mišično skupino. Podoben rezultat lahko dosežemo skozi masažo ali prosti ples oz. improvizacijo. Prav tako se na zahodu vse pogosteje prakticirajo jogijski položaji, ki stremijo k fizičnemu in psihičnemu uravnavanju našega življenja.

Telesna čuječnost lahko skozi gib ali dih nekemu omogoča umetniško izražanje, drugemu globoko sproščanje, tretjemu pa morda sploh ne ustreza. V tem primeru ti bodo morda bližje tehnike, ki se intenzivneje povezujejo z našim čustvenim in duhovnim telesom.

Ena izmed teh je meditacija, ki jo lahko izvajamo sami ali preko vodenega posnetka. Poleg številnih pozitivnih lastnosti pomaga pri uravnavanju stresa in anksioznosti. Ne zmanjšuje le napetosti, temveč tudi dekoncentracijo misli in pozornosti. V grobem meditacije delimo na dinamične in statične, izvajamo pa jih lahko kjerkoli, tudi po poti iz službe ali med svojim najljubšim obrokom. Sorodne meditaciji so vaje za prizemljitev, ki zraven občutka moči v spomin priključijo jasnega, odločnega in prisotnega posameznika v stiku s seboj in trenutno realnostjo. Prakticiramo jih s pomočjo vizualizacije, ki je sicer že sama po sebi odlična vaja za vzpostavljanje ravnovesja.

OPTIMIZEM KOT IDEAL KAKOVOSTNEGA ŽIVLJENJA

Vse več se govori o transformaciji misli v pozitivna stanja, ki so nujno potrebna, a nas hkrati zlahka ujamemo v past. Optimizem, ki je tesno povezan s pozitivnim čustvovanjem, predstavlja enega izmed ključnih vidikov pozitivne psihologije. Vendar pojem sam po sebi ne prinaša nujno optimalnih rešitev, če ne znamo vzpostavljati balansa. Pretirano navdušenje zlahka vodi do vi-

sokih pričakovanj, ki med doseganjem rezultatov pogosto predstavljajo veliko oviro.

Že Aristotel je poudarjal, da smo srečnejši, če doživljamo več zelenih čustev, ki niso nujno vedno prijetna. Pri tem je izpostavil primer manjšin, ki v boju za svoje pravice občutijo jezo, a jim v tistem trenutku ravno to čustvo daje še večjo motivacijo za spremembo. Vsako čustvo je lahko torej dobro, če je uravnovešeno in si ga interpretiramo na konstruktiven način.

ISKANJE RAVNOVESJA S POMOČJO INTUICIJE

Najugodnejši način za vzpostavljanje ravnovesja je pri vsakem posamezniku drugačen. Pri iskanju si lahko pomagamo s poslušanjem notranjega glasu – intuicije, ki nam služi kot življenjski kompas. Verjetno ga ne vidimo v fizični obliki, a njegove kazalce zaznavamo skozi misli in občutke. Na različnih področjih nas vodi do kakovostnejšega vzpostavljanja življenjskega ravnovesja.

Ravnovesje ne predstavlja odsotnost stresa, ampak razumevanje in vzpostavljanje balansa na različnih življenjskih področjih. Implementiranje novosti poteka počasi, a jih lahko krepimo z ljubečim sprejemanjem trenutnih občutkov. Cilj je prizadevanje k osebnemu razvoju, nikakor pa k doseganju popolnosti. Pri tem lahko vsak najde način, ki mu najbolj ustreza, pa naj bo to z notranjim kompasom ali kar z izkustvom.

■ STELA ZAMUDA

STATISTIČNI PODATKI TESTIRANJA ZA LETO 2022

Testirno mesto	%
DIC Legebitra	77,1 %
Maribor	7,3 %
Koper	5,1 %
District 35	3,6 %
Celje	2,3 %
Radovljica	1,2 %
Novo mesto	1,1 %
Nova Gorica	0,9 %
Murska Sobota	0,4 %
Ptuj	0,4 %
Slovenj Gradec	0,3 %
Brežice	0,1 %

Na hiv se je v letu 2022 prvič v življenju testiralo **12,1 %** uporabnikov.

STAROSTNA STRUKTURA

Starost uporabnikov	%
15-19 let	2,1 %
20-29 let	41,8 %
30-39 let	36,7 %
40-49 let	14,4 %
50 in več let	5,0 %

V letu 2022 smo na Legebitri testirali **1798** uporabnikov, kar je največ do sedaj. V primerjavi z letom 2021, ki je do sedaj veljajo za rekordno leto po številu testiranih, smo tako zabeležili 23,7 % rast.

RAZLOG ZA TESTIRANJE

Razlog za testiranje (možnih več odgovorov)	%
Splošna oz. redna kontrola	84,2 %
Počen kondom / spolni odnos brez kondoma	25,0 %
Opazil sem simptome okužbe	6,0 %
Želim darovati kri oz. sem krvodajalec	2,7 %
Ponovno testiranje zaradi diagnostičnega okna	3,4 %
Drugi razlogi	4,5 %

V letu 2022 je povprečno število spolnih partnerjev v zadnjih 12 mesecih bilo **5**, kar je za eno osebo manj v primerjavi z letoma 2019 in 2020.

V letu 2022 se je na Legebitri prvič testiralo **25,3 %** uporabnikov, kar je primerljivo z letoma 2020 in 2021.

81,3 % uporabnikov pozna PEP.

81,0 % uporabnikov pozna PrEP.
5,3 % uporabnikov je na PrEP-u

Med uporabniki, ki so PrEP že jemali v letu 2022, jih je bilo **75 %** takih, ki so ga jemali pod zdravniškim nadzorom, kar je za **45 %** več kot v letu 2021.

	Uporaba kondoma	
	z naključnim partnerjem	s stalnim partnerjem
nikoli	11,3 %	35,7 %
občasno	38,6 %	35,5 %
vedno	50,1 %	28,8 %

Pri uporabnikih beležimo dobro precepljenost proti hepatitisu B, cepljenih je **71,5 %**.

V letu 2022 je **40 %** uporabnikov v preteklosti že bilo diagnosticiranih z vsaj eno spolno prenosljivo okužbo, med njimi so bile naajpogostješe:

Spolno prenosljiva okužba v preteklosti	%
Sifilis	10,1 %
Klamidija	7,2 %
Gonoreja	5,1 %
HPV	3,3 %
Hepatitis B	3,1 %
Hiv	1,8 %
Hepatitis C	0,6 %
Ostale okužbe	0,3 %

40 %
uporabnikov je v zadnjih 12 mesecih pri spolnih odnosih uporabilo poppers.

26,3 %
uporabnikov je v zadnjih 12 mesecih uporabljalo sredstvo za vzdrževanje erekcije.

Po podatkih, ki smo jih zbrali za leto 2022, je v zadnjih 12 mesecih **23,8 %** uporabnikov pri spolnih odnosih uporabilo vsaj eno vrsto droge, medtem ko je alkohol pred ali med spolnimi odnosi uživalo **19,9 %** uporabnikov. Opažamo porast uporabe drog pri spolnih odnosih v primerjavi z letoma poprej.

Med tistimi, ki uporabljajo droge so najpogosteje uporabljene droge :	%
Marihuana	60,6 %
GHB / GBL	48,0 %
3-MMC (sladoled)	43,4 %
Kokain	30,8 %
Ekstazi / MDMA	29,7 %
Amfetamin (spid)	20,1 %
Ketamin	11,8 %
Metamfetamin	1,4 %
4-MMC (mefedron)	7,5 %

Opaža se, da se je v letu 2022 povečala uporaba GHB-ja, 3-MMC-ja, kokaina in 4-MMC-ja.

ŠTEVILO OPRAVLJENIH TESTOV IN REZULTATI

	št. testov	št. reaktivnih/pozitivnih rezultatov	%
Hiv	1696	7	0,4 %
Sifilis	1657	25	1,5 %
Hepatitis B	449	3	0,7 %
Hepatitis C	1706	2	0,1 %
Gonoreja	2847	126	4,4 %

ANALNI SEKS

Ali tale naslov sploh potrebuje kakšno dodatno uverturo?

Analnega seksa se drži vedno manj tabujev, a napačne predstave, kako vse skupaj poteka, še vedno ostajajo. Zato so v prvi vrsti nedvomno zaslužne porno strani, kjer je analni seks, tako kot prenekatero druge prakse, predstavljen povsem nerealno.

ALI RES MORAM?

Prva stvar, ki jo je treba posebej poudariti, je, da analni seks ni nekaj, v čemer uživa vsak. Če ti do njega sploh ni, je to v redu. Če te zanima, vendar te je strah, imaš pomisleke ..., je to povsem razumljivo. Če je to tvoja seksi fantazija številka ena, tudi super. V vsakem primeru pa je pomembno, da počneš stvari, ki si jih dejansko želiš in na način, da se počutiš varno. Morda je najlažje, da začneš počasi eksperimentirati sam_a, saj najbolj poznaš svoje strahove, želje, najlažje slediš svojemu tempu, tako lahko doživiš tudi najmanj sramu. Če se za analni seks odločiš z drugo osebo, sta konsenz (privoljenje) in odprta, iskrena komunikacija

zlati pravili. Morda ugotoviš, da v analnem seksu noro uživaš, morda pa se izkaže, da to kljub temu, da je bila to tvoja velika fantazija, ni nekaj zate.

Vedi tudi, da tvoj spol, spolni izraz in usmerjenost tu ne igrajo vloge – lahko si gej, ki mu ni do analnega seksa, hetroseksualni cis moški, ki si želi izkusiti analni seks kot prejemnik, nebinarna oseba, ki jo zanima pegging ...

NA HORUK

Analni seks ni nekaj, kar samo po sebi predstavlja bolečino in muko, a lotiti se ga je treba na spoštljiv, varen in počasen način. Pornografija nam lahko da idejo, da penis (ali dildo, strap on ...) kar zdrсне v anus ali pa, da kar malo skače iz vagine v rit. Jejhata – nikakor. Anus deluje drugače kot vagina, usta in druge odprtine. Gre za ozko odprtino z močnimi mišicami, ki so, ne glede na to, kako ima oseba »natrenirane«

mišice medeničnega dna, še vedno močnejše od mišic v vagini. Prav to marsikoga posebej vzburja, ker je »bolj ozko in bolj stisne«. Prav zaradi tega pa se je analne penetracije treba lotiti počasi in z zadostno količino lubrikanta.

Začneš lahko z igračkami, kot so majhni čepki (butt plugi), nadaljuješ z večjimi ali progresiraj v analne kroglice (beadse), ali pa en prst, potem dva prsta ... Občutek na začetku je nekako tak, kot če bi te tiščalo na veliko potrebo. To ne pomeni, da se boš dejansko

podelal_a, ampak je samo znak tega, da se telo privaja na nove dražljaje. Pri vsem tem je seveda nujno, da tudi sicer uživaš, da drugi čuti niso zanemarjeni, pa karkoli to zate pomeni – vroče šepetanje v uho, konsenzualno grobi prijemi okrog bokov, stimulacija klitorisa z vibratorjem, lizanje rektuma pred penetracijo ... Predigra je zelo pomembna, saj se nam pomaga sprostiti, kar pomeni, da tudi mišice niso tako zakrčene in je penetracija lažja in manj boleča. Neprijeten občutek in rahla (nekako maksimalno 3 od

10) bolečina sta običajna, nikakor pa ne toleriraj ali skrivaj večje bolečine! Določeni položaji tudi olajšajo penetracijo, sploh za začetnice_ke je priporočljivo enostavno »žličkanje« (spooning).

Vedi tudi, da se lahko ne glede na to, če si se strinjal_a, da z drugo osebo poskusita analni seks, vedno premisliš. Če ugotoviš, da ti zadeva ni prijetna, te boli, ne uživaš ..., povej partnerju_ki. Skupaj lahko ugotovita, ali situacijo kako prilagodita ali pa prenehata. Ne vztrajaj v nečem, do česar ti ni, ne glede na to, kako si pričakoval_a, da bo in kako močno si morda »analc« želi tvoj_a partner_ka!

PACKARIJA, POŠKODBE IN NESREČE

Prva zapoved je, kot vedno, zaščita. Uporabi kondom in lubrikant. Zanositi sicer z analnim seksom res ne moreš, a je kondom pomemben zaradi zaščite pred spolno prenosljivimi okužbami. Ker je analna sluznica najtanjša, se z analnim seksom (prek sline, krvi, blata ...) lažje kot pri ostalih oblikah seksa prenašajo: hiv, hepatitis, gonoreja, klamidija, sifilis, genitalni herpes ... Zato je pri seksu »v ritko« uporaba lubrikanta še večjega pomena. Lubrikant te dodatno zaščiti pred morebitno okužbo. Medtem ko se vagina sama naravno lubricira, se anus ne. Da stvari lažje tečejo, je zato potrebna dobra količina lubrikanta. To pomeni tudi manj možnosti za rane, skozi katere vstopajo v telo virusi in bakterije. Lubrikant naj bo na vodni osnovi oz. tak, da se lahko uporablja s kondomi (to lahko preveriš na embalaži). Vsekakor tudi vedno zamenjaj kondom, če kombiniraš penetracijo v anus in vagino.

Če si moški, ki seksa z moškimi, sta ti na voljo tudi PrEP in PEP. PrEP se jemlje pred spolnimi odnosi in ščiti pred okužbo s hivom (če zelo, res zelo poenostavimo, je kot »kontracepcijska tabletki proti hivu«), PEP pa lahko vzameš do 72 ur po nezaščitem spolnem odnosu oz. če ti je počil kondom (ponovno izjemno poenostavljeno, nekako kot »jutranja tabletki proti hivu«). Vsekakor pa naj to ne bo izgovor za to, da ne uporabljaš kondoma.

Ne pozabi tudi na higieno igračk. Po vsaki uporabi jih umij z vročo vodo in primernim milom oz. čistilom.

Vedno zamenjaj kondom ali igračko umij, če jo izmenično uporabljaš v anusu in drugih odprtinah.

Potem je tu še vprašanje čistoče. Kakšna packarija lahko nastane? Kaj če se mi zgodi »nesreča«?

Glede uporabe klistirja so mnenja nekoliko deljena. Klistiranje je postopek, ko si s posebno pumpico ali nastavkom za tuš v črevesje vbrizgaš vodo in jo potem skupaj z ostanki blata izločiš. Postopek nekajkrat ponoviš, dokler ni voda, ki teče iz tebe, povsem čista. Za klistiranje si vzemi dovolj časa, naj se ti ne mudi, saj se v nasprotnem primeru lahko zgodi, da voda in ostanki blata ostanejo v žepkih črevesja in to potem odteče med seksom. Klistiranje sicer lahko precej zmanjša stres in strahove, vendar se ga loti previdno (s primernimi pripomočki, ne z močnim curkom – za tuš obstajajo posebni nastavki, ki jih lahko najdeš v različnih trgovinah s seks pripomočki, nekatere tudi v lekarni) in počasi, saj si tudi s pumpicami lahko poškoduješ rektum.

Pozor: nastavki za tuš načeloma ne regulirajo pritiska vode, previdnost pa je potrebna ne le pri pritisku in količini vode, temveč tudi pri temperaturi (predvsem, da se ne opečeš). Če si začetnik_ca, je analni tuš v obliki bunkice (klistir) veliko bolj priporočljiv. Za klistiranje se uporablja samo mlačna voda. Uporaba čistil je nepotrebna in jo odsvetujemo. Klistiranja poleg tega ne izvajaj zelo pogosto, saj na ta način prekomerno spereš sluznico, kar vodi v zdravstvene težave. V vsakem primeru bolj priporočamo, da prilagodiš svojo prehrano: pred seksom pij veliko vode ali čaja, jej sveže sadje in zelenjavo ter polnozrnat izdelke (tako užiješ veliko vlaknin), izogibaj pa se težko prebavljivi hrani, stročnicam, oreščkom; sicer pa se seveda prehranuj čim bolj zdravo in uravnoteženo. Če te je strah packarije, lahko svojo tesnobo zmanjšaš tudi tako, da na posteljo položiš dodatno brisačo ali nepremočljivo rjuho, na dosegu roke imej robčke itd.

Še enkrat pa naj poudarimo, da je najpomembnejše to, da se počutiš lepo, sprejeto, varno in lahko odprto komuniciraš s svojo_im partkerko_jem in se pogovoriš tudi o teh strahovih.

Analni seks poleg možnosti za spolno prenosljive okužbe in neprijetne izkušnje prinaša tveganje tudi za

druge poškodbe. Poleg mikro ran lahko pride tudi do hemoroidov, raztrganin ali hujših poškodb črevesja. Prav zato je res nujno, da smo sproščeni in se stvari lotevamo počasi, z obilico komunikacije, potrpežljivosti in lubrikanta. V primeru bolečin ali krvavitve prekini spolni odnos in po potrebi obišči zdravnika.

EN KOZARČEK ALI LAJNA ZA POGUM

Alkohol kot tudi droge, ki so se v zadnjih letih pričele uporabljati v povezavi s spolnimi odnosi, včasih uporabljajo za pogum, a v resnici so lahko predvsem napaka. Uporaba alkohola in drog nam sicer lahko res vlijejo lažni pogum, a če potrebuješ pijačo oz. drogo, da se sprostiš in podaš v odnos, je to alarm, da nanj nisi pripravljen_a oziroma da se s potencialnim partnerjem_ko ne počutiš dovolj varno. Alkohol poleg tega povzroči, da so mišice bolj zakrčene, kar predstavlja dodatne možnosti za poškodbe. Podobno je pri uporabi drog, ki sicer lahko sprostijo mišice, po drugi strani pa prekrijejo občutek bolečine, kar predstavlja večjo možnost poškodbe sluznice. Zaradi lažjega toleriranja hitre penetracije in bolj grobega seksa, dlje trajajočega seksa, ki ob nezadostni uporabi lubrikanta izuši sluznico in jo lahko poškoduje, se občutno povečujejo tudi tveganja za prenos spolno prenosljivih okužb. Ker nam je v opitem stanju za marsikaj bolj vseeno, tudi lahko pozabimo ali celo namerno ne uporabimo zaščite. Alkoseks oz. kemseks nikoli ni briljantna ideja.

POD ČRTO

Na kratko: počni stvari, ki si jih res želiš, počasi, potrpežljivo, varno in z ljudmi, ki jim zaupaš. Eksperimentiraj in počasi ugotavlaj, kaj ti ugaja in kaj ne. Poskrbi za zaščito pred okužbami (s kondomom in bogato količino lubrikanta) in poškodbami ter se v odnose podajaj v treznem stanju. Predvsem pa ne verjemi podobam iz pornografije, ki nam prodaja same nerealne porno pravljice.

■ SIMONA NAHTIGAL

Članek objavljen tudi na spletni strani izberisam.si

Act **BEFORE**
you **PLAY!**

PrEP

PrEP

Pravočasna zaščita **HIV** **om.**
pred

www.kajisces.si/prep

DOKSICIKLIN

pred in poizpostavitvena zaščita za bakterijske spolno prenosljive okužbe

Bakterijske spolno prenosljive okužbe se na globalni ravni v zadnjih dveh desetletjih vztrajno povečujejo. Letno se pojavi 357 milijonov novih primerov ozdravljivih spolno prenosljivih okužb pri ljudeh, starih od 15 do 49 let. Pogostost nekaterih virusnih spolno prenosljivih okužb je podobno visoka, pri čemer je ocenjenih 417 milijonov okuženih z virusom herpes simpeks tipa 2 in približno 291 milijonov žensk s humanim papiloma virusom (HPV). Pogostost teh okužb pa se razlikuje glede na regijo in spol. Sifilis v nosečnosti vsako leto povzroči več kot 300.000 fetalnih in neonatalnih smrti ter še dodatnih 215.000 dojenčkov z večjim tveganjem za prezgodnjo smrt. Rak materničnega vratu – okužba s HPV je odgovorna za ocenjenih 530.000 primerov raka materničnega vratu in 264.000 smrti zaradi raka materničnega vratu vsako leto. Spolno prenosljive okužbe, kot so sifilis, gonoreja in HPV, so pomemben razlog za neplodnost po vsem svetu. Prisotnost spolno prenosljivih okužb bistveno poveča tudi tveganje za pridobitev ali prenos okužbe s hivom, v nekaterih populacijah za dva- do trikrat.

Prisotnost bakterijskih spolno prenosljivih okužb pa se povečuje tudi v populaciji moških, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM). Čeprav se je ta trend začel pred uvedbo predizpostavitvene zaščite za preprečevanje okužbe s hivom (PrEP) leta 2012, se je uporaba PrEP-a povezala z večanjem spolnih stikov in zmanjševanjem uporabe kondomov, kar je posledično pospešilo prenos bakterijskih spolno prenosljivih okužb, kot so gonoreja, sifilis in klamidija. Tudi podatki Legibitre za 2022 kažejo ta trend. Med uporabniki PrEP-a je incidenca gonoreje in sifilisa enkrat večja kot

med populacijo, ki PrEP-a ne prejema. Tudi povprečno število spolnih partnerjev je v tej skupini večje.

Stroka zato vse bolj preučuje možnosti, s katerimi bi omejila prenos bakterijskih okužb. V zadnjih letih poglobljeno preučujejo idejo o uporabi doksiciklina kot zaščite proti bakterijskim spolno prenosljivim okužbam, zlasti pri osebah z višjim tveganjem za okužbo (osebe, ki uporabljajo PrEP, osebe z večjim številom spolnih partnerjev, osebe, ki pri (analnih) spolnih odnosih ne uporabljajo kondoma in pri osebah, ki so se v preteklosti že okužile s spolno prenosljivo bakterijo. Študije preučujejo možnost dveh strategij: doxyPrEP in doxyPEP.

DoxyPrEP vključuje preventivno jemanje doksiciklina kot predizpostavitveno zaščito proti bakterijskim spolno prenosljivim okužbam, doxyPEP pa vključuje jemanje doksiciklina kot poizpostavitveno zaščito med 24 in 72 urami po spolnem odnosu brez kondoma. Tako strategijo preprečevanja okužbe že poznamo s področja hiva.

Lani je bila na 24. mednarodni konferenci o aidsu predstavljena klinična študija¹, ki je raziskovala uporabo doxyPEP-a v skupini MSM in transspolnih žensk. Odprta randomizirana študija je vključevala 501 udeleženca z uporabo PrEP za preprečevanje okužbe s hivom ali pa živijo s hivom in so v preteklem letu imeli diagnosticirano okužbo gonoreje, klamidije ali sifilisa.

¹ Luetkemeyer A. Doxycycline post-exposure prophylaxis for prevention of STIs among MSM and TGW who are living with HIV or on PrEP. Presentation at the 24th International AIDS Conference. 2022.

Udeleženci študije so bili naključno razdeljeni v dve skupini. V eni skupini so udeleženci po spolnem odnosu brez kondoma v roku 72 ur prejeli 200 mg doksiciklina, v drugi skupini pa doksiciklina po spolnem odnosu brez kondoma niso prejeli. Vse udeležence so spremljali v trimesečnih intervalih, kjer so jih testirali na bakterijsko spolno prenosljivo okužbo.

Med 501 udeležencem, ki prejemajo PrEP, je bila bakterijska spolno prenosljiva okužba diagnosticirana v 10,7 % v skupini, ki je prejela doxyPrEP, in 31,9 % v skupini, ki doksiciklina ni prejela. V skupini udeležencev, ki živijo s HIV, je bila bakterijska spolno prenosljiva okužba diagnosticirana v 11,8 %, v skupini, ki je prejela doksiciklin, in v 30,5 % v skupini, ki doxyPrEP-a ni prejela. Uporaba doksiciklina je tudi z vidika stranskih učinkov relativno varna. V študiji je 1,5 % prejemnikov terapije poročalo o stranskih učinkih, najpogosteje gastrointestinalnih težavah. Klinična študija je torej potrdila, da je incidenca gonoreje, klamidije in sifilisa med prejemniki doksiciklina nižja za dve tretjini.

Strategije preprečevanja bakterijskih spolno prenosljivih okužb z uporabo doksiciklina pa niso brez tveganj. Glavno tveganje je, da lahko prispevajo k razvoju odpornosti na antibiotike. Odpornost pomeni, da antibiotiki, ki so nekoč učinkovito zdravili določene bakterijske okužbe, izgubijo svojo učinkovitost. Pri gonoreji, siflisu in genitalni mikoplazmi doksiciklin ni primarni antibiotik, ki se uporablja za zdravljenje, vendar zaradi čedalje večje odpornosti bakterij, še zlasti gonoreje na antibiotike (nazadnje na antibiotik azitromicin), ostane malo alternativnih možnosti

za zdravljenje. Drugače je v primeru klamidije, kjer je doksiciklin primarni antibiotik za zdravljenje, kar pomeni, da bi v primeru razvoja odpornosti okužbe s klamidijo postale zaskrbljujoče.

Dosedanje raziskave so tako pokazale, da je uporaba doksiciklina učinkovita zaščita pred bakterijskimi spolno prenosljivimi okužbami. Nadaljnje študije se bodo osredotočale tudi na morebitno povezavo med uporabo doxyPrEP-a in doxyPEP-a in večanjem odpornosti bakterij na ta antibiotik. Večina zavodov za javno zdravje sicer še ne podpira uporabe doksiciklina med prebivalci, se pa izvajajo obširnejše študije. Po besedah dr. Leandra Mene, vodje oddelka za preprečevanje spolno prenosljivih bolezni pri ameriškem Centru za nadzor nad nalezljivimi boleznimi (CDC), je agencija že začela postavljati temelje za morebitno uvedbo smernic uporabe doxyPEP.

V Sloveniji se doksiciklin uporablja za zdravljenje sistemskih bakterijskih infekcij, po podatkih NIJZ za leto 2020 je bilo zanj izdanih 12.500 receptov. Smernice gredo pogosto v smeri zmanjšanja uporabe antibiotikov in leta 2005 je bila imenovana Nacionalna komisija za smotrno rabo protimikrobnih zdravil, ki spremlja odpornost mikroorganizmov proti protimikrobnim zdravilom ter pripravlja smernice za rabo le-teh. Podatkov o uvedbi doksiciklina kot pred in poizpostavitvene zaščite za bakterijske spolno prenosljive okužbe tako zaenkrat še ni.

■ JARO BELE

Projekt Expand

Z začetkom letošnjega leta je konzorcij, ki ga vodi Legebitra, vključuje pa še društvo Stigma, Slovensko filantropijo in Univerzo v Ljubljani, pričel z izvajanjem triletnega projekta EXPAND. Cilj projekta, ki ga je kot enega od petih evropskih projektov na področju hiva s sofinanciranjem podprla Evropska komisija, je širjenje testiranja v skupnosti na druge ciljne skupine, ki imajo večje tveganje za okužbo s hivom, virusnimi hepatitisii in spolno prenosljivimi okužbami.

Legebitra že od leta 2009 v partnerstvu z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani uspešno izvaja tovrstno testiranje za moške, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM). V letu 2019 se je tako polovica vseh MSM, ki so v tem letu v Sloveniji prejeli novo diagnozo okužbe s hivom, testirala na Legebitri. Vendar zaradi omejitev financiranja in omejenih finančnih sredstev tovrstnega testiranja Legebitra ni omogočala drugim ranljivim skupinam. S projektom EXPAND bo Legebitra s partnerji zagotovila testiranje za tri skupine s povečanim tveganjem za zgoraj navedene okužbe: spolne delavke_ce, migrante in osebe, ki injicirajo droge. Pripadniki teh skupin se ne soočajo le z oteženim dostopom do testiranja, temveč tudi različnimi oblikami diskriminacije in stigme, kar lahko vpliva na njihovo duševno in fizično zdravje, dostop do zdravstvenega sistema, izobraževanja, zaposlitve in stanovanj. Z novim projektom bomo prinesli številne koristi ciljnim skupinam. Lahek dostop do neobsojajoče, kulturno kompetentne storitve testiranja v skupnosti v varnem okolju zunaj zdravstvenih ustanov bo lahko pomagal zmanjšati stigmato, ki jo morda doživljajo pri obisku zdravstvenih ustanov. To bo spodbudilo več oseb iz teh skupin, da opravijo testiranje in izvedo svoj zdravstveni status. Na voljo jim bo širok nabor relevantnih laboratorijskih preiskav, poleg tega jim bodo izvajalci testiranja

v primeru pozitivnega rezultata testov pomagali pri vključitvi v zdravstveno obravnavo. To jim bo omogočilo ustrezno zdravljenje, posledično pa izboljšanje lastnega zdravja in preprečevanje širjenja okužb znotraj teh skupin in širše. Legebitra bo testirala spolne delavke_ce, Stigma osebe, ki uporabljajo droge, Slovenska filantropija pa migrante.

Projekt ne bo le prispeval k boljšemu zdravju skupnosti in zmanjšanju bremena nalezljivih okužb, spodbudil bo tudi zdravstveni sektor in odločevalce, da se bolj sistematično posvetijo zdravju marginaliziranih skupin in zmanjšajo stigmatizacijo ter diskriminacijo teh skupin v zdravstvenih ustanovah. Projekt je skladen z nameni in cilji Slovenske nacionalne strategije preprečevanja in obvladovanja hiva 2017–2025 ter s priporočili Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni.

Trenutno je projekt v fazi priprav (izobraževanje svetovalcev, priprava protokolov, izbor nabora testov in študijski obiski za seznanjanje z dobrimi praksami v tujini). Za obiskane lokacije smo izbrali mesta, kjer izvajajo testiranja za ciljne populacije, katerim je namenjen tudi projekt EXPAND.

Marca smo se odpravili v toplejše kraje in obiskali organizacije, ki testiranje opravljajo v Barceloni. Partnerji v projektu smo štiri dni preživeli v katalonski prestolnici in obiskali BCN Checkpoint, Fundació Àmbit Prevenció, CAS/ARDS Lluís Company, ONG Stop in CAS Baluard. Z majem se ekipa za kratek čas seli v Atene, septembra pa še v Lizbono. Izvajanje testiranja v okviru projekta EXPAND pa se prične januarja 2024. Veselimo se novih uspehov!

■ ALJAŽ OSREDKAR

LEGEBITRINA SVETOVALNICA

KONZOMARNICA

KONZOMARNICA

PODPORNA SKUPINA ZA LGBTI+ UPORABNICE_KE SUBSTANC

Skupina je namenjena vsem iz LGBTI+ skupnosti, ki uporabljajo substance in bi to rade_i naslovile_i. Tekom srečanj se bomo dotaknile_i uporabe substanc, kaj nam to pomeni, zakaj jih uporabljamo in kakšne učinke imajo na nas in naše okolje. Govorili bomo o zmanjševanju škodljivih posledic, vplivu substanc na duševno zdravje ter vzpostavljanju kontrole uporabe. Prostor bo tudi za tematike s katerimi prihaja vsak_a posameznik_ca.

KDAJ: srede, 1x mesečno, 18.00-19.30

KJE: Legebitra, Trubarjeva 76a

Podporna skupina je brezplačna in odprtega tipa, kar pomeni, da se lahko pridružite kadarkoli in se srečanj udeležujete kolikor časa želite.

Več o terminih in prijavi na

svetovalnica@legebitra.si

in na naši Facebook strani @Legebitra.

Podeljene 9. Zlate Tifanije

V soboto, 15. aprila 2023, se je v klubu Tiffany ponovno razgrnila rdeča preproga, saj je potekala že 9. podelitev Zlatih Tifanij. Po kratkem premoru zaradi epidemije so se tokrat vrnila Zlate Tifanije v vsej svoji veličini ter obeležile prav poseben večer, kjer skupaj s celotno skupnostjo obeležijo osebe ter dogodke, ki so nedvomno pustile_i nepozaben pečat v preteklem letu v LGBT+ skupnosti. Akademija Tiffany že s pričetkom leta pričinja javno zbirati predloge za vidne prispevke in delo v LGBT+ skupnosti za preteklo leto v skupaj kar štirinajstih kategorijah.

Prireditve v gala dvorani kluba Tiffany je tokrat ponovno gostila nepogrešljiva Tajnica Lezbične mafije Urška Sterle, ki obiskovalke_ce s svojimi pikrimi, predvsem pa zabavnimi in brezkompromisnimi komentarji ni pustila ravnodušne.

Kaj kmalu, ko so se odprla vrata gala dvorane, so se v tem prijetnem aprilskem večeru pričele tretje zvezde LGBT+ scene na rdeči preprogi. Vonj po laku za lase, ki je držal nešteto lasulj v zraku, je

napovedoval nepozaben večer, ki ga je otvorila ikonična Vera Vulva, kasneje pa je obiskovalke_ce počastila s svojim nastopom tudi Divača Devin.

V štirinajstih kategorijah je tokrat prejela nagrado za naj DJ-ko že skoraj rezidentka kluba Tiffany Lara Lens. Brez DJ-ke pa seveda ne bi bilo kipca za naj žurerko, ki si ga priplesala Vera Vulva. Jay iz Pritličja je zaslužno prejela kipec za naj kelnarco. Članica House of Kunt Trafika Čik Kunt je prinesla v njihovo hišo prvo Tifanijo za Zlato taško, za naj tračarico pa je po glasovih bil prepoznani Mario Zupanov Županova, ki je predal naprej prejeti kipec Mentaliki, ki je nekaj momentov pred tem slavila v kategoriji naj ambasadorke. Vera Vulva je odšla domov edina z dvema kipcema v rokah, saj je slavila še v kategoriji Fleur de Tiffany.

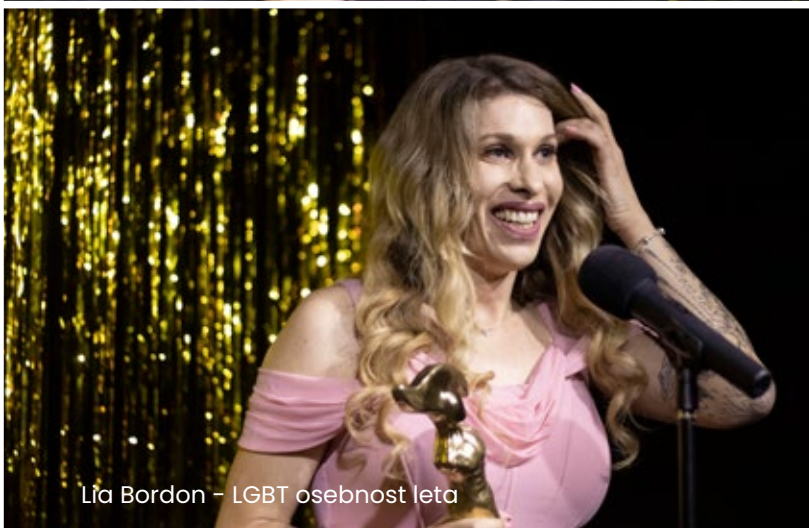
Vsako leto se zgodi tudi nešteto škandalov na sceni. Ob pestri izbiri je tokrat zlati kipec v imenu varnostne službe kluba prevzel varnostnik Kluba Tiffany Nenad, saj je eden izmed njegovih sodelavcev nevede s plesišča odstranil obiskovalca zgoraj brez, ki ga je razburjena

Simon Maljevac – Zlata Tifanija za posebne zasluge

Jenna Dick – Vplivnica leta

Lia Bordon – LGBT osebnost leta

Vera Vulva – Žurerka leta in Fleur de Tiffany

ekipa kluba kmalu zatem zvelkla nazaj. Brez drame tudi ne bi bilo škandalov leta. Tokrat si je zaslužno priboril v tej kategoriji nagrado Andrej Škof Uzar Bucket. Akademija Tiffany pa tudi ni pozabila na tiste, ki dober glas o skupnosti širijo preko spletnih omrežij, saj je kipec za vplivnico leta prejela Jenna Dick. Vsako leto na LGBT+ sceno prihajajo tudi novi obrazi. Tako sta v kategoriji Prodor leta letos slavila Jaka & Maks Dolinšek.

Kulturni in umetniški dogodki so ključni del domače LGBTI+ skupnosti. Tako je letos prejel kipec za umetniški dosežek film LGBT SLO 1984, ki je upodobil razvoj LGBTI+ gibanja v Sloveniji, ter Festival LGBT filma 2022 za naj družabni dogodek.

Ena izmed najbolj prominentnih kategorij Zlatih Tifanij pa je nedvomno LGBTI+ osebnost leta, v kateri je tokrat slavila Lia Bordon, ki je v preteklem letu prispevala k vidnosti in napredku skupnosti, predvsem trans oseb.

Letos pa je bila tudi podeljena Zlata Tifanija za posebne zasluge za skupnost, ki je romala kar v roke celotni skupnosti vseh LGBTI+ aktivistk_ov, ki so pripomogle_i k

izenačitvi pravic istospolno usmerjenih parov. V imenu vseh, ki so k temu prispevale_i, je kipec prevzel borec za človekove pravice in prva razkrita LGBTI+ oseba, ki je bila izvoljena na mesto ministra vlade Republike Slovenije – Simon Maljevac.

Akademija Tiffany je tako razložila podeljeni kipec: *Akademija Tiffany vsako leto podeli Zlato Tifanijo za posebne zasluge za skupnost. Ta kategorija je izvzeta iz javnega glasovanja. Letošnja podelitev Zlatih Tifanij je prva po koncu pandemije. Kljub prepovedi stikov smo skupaj dokazali, da naša skupnost in kultura premoreta toliko povezanosti, da smo se iz nje vrnili še močnejši! Še močnejši, da nadaljujemo svojo pot k enakopravnosti. Doma in po svetu se LGBTI+ skupnost še vedno sooča z nasiljem ter željami po cenzuri naše kulture in naše vidnosti. Ampak želja po enakopravnosti je močnejša in vedno več ljudi po svetu ceni raznolikost. Akademija Tiffany se je letos odločila podeliti Tifanijo za posebne zasluge za našo skupnost – mejniku LGBTI+ aktivizma – izenačitvi družinskih pravic za vse.*

The Faggots & Their Friends Between Revolutions

Larry Mitchell

THE
FAGGOTS
&
THEIR
FRIENDS
BETWEEN
REVOLUTIONS

LARRY
MITCHELL

Illustrated by
NED ASTA

Ameriški avtor Larry Mitchell je v poznih sedemdesetih zaradi podhranjenosti kvir založb in pomanjkanja interesa za njegova dela pri drugih založnikih ustanovil založbo Calamus Press (ki jo je poimenoval po grškem mitu o Kalamosu – moškemu, ki je storil samomor zaradi smrti ljubimca Karposa in se zatem spremenil v trstiko). Kasneje je leta 1981 v glasilu za knjigarno *Gay's the Word* dodal, da je založba nastala tudi iz potrebe kvir populacije po lastni kulturi, lastnih institucijah in povezanosti skupnosti v boju proti militarizmu in patriarhatu. Prva knjiga, ki je izšla pri Calamusu, je *The Faggots & Their Friends Between Revolutions*, ki je od leta 1977 do danes pridobila kulturni status. Šele štirideset let kasneje je doživela prve ponovne izdaje – pred tem je med ljudmi krožila s pomočjo fotokopij in internetnih objav.

Faksimile originala, ki je leta 2019 izšel pri založbi Nighboat Books, vsebuje črno-bele ilustracije, ki jih je narisala Ned Asta, biseksualna umetnica, s katero je Mitchell v sedemdesetih ustanovil kvir komuno Lavender Hill (»Sivkin grič«) v Ithaci v New Yorku. Psihedelične risbe nadgradijo mističnost, prepleteno z erotiko, ki ju v delu vzpostavi avtor. *The Faggots* sestavljajo enostranske zgodbe, zapovedi in aforizmi, ki jih je Asta ponekod baročno okrasila, Mitchell pa duhovito naslovil – primer takšnega naslova je »Faggot Wisdom« (»Pedrska modrost«). Samo delo je težko kategorizirati, saj ga obenem lahko označimo kot igrivo pripovedko v obliki slikanice za odrasle, obenem pa kot anarhistični kvir manifest.

Mitchell je knjigo zasnoval kot otroško slikanico, vendar je kmalu ugotovil, da filozofija, prisotna v delu, vsebuje preveč odraslih tem. V prvem delu (od dveh), naslovljenem »The Way It Is« (»Tako je«), zapiše: »Nekateri pedri so tako revni, da živijo od tega, kar je zastonj. Okusni orgazmični sok je zastonj.« Mitchell omeni neomejeno spolnost kot temelj skupnosti naslovnih »faggot-ov« (»pedrov«). Drugi temelji so medsebojna pomoč, skrb, zabava, prijateljstvo ter ljubezen do umetnosti, lepote in pop ikon. S pomočjo teh branikov lahko pedri preživijo v Ramrodu, militarističnem patriarhalnem imperiju, ki ga vodijo »men without color« (»moški brez barve«). V boju proti zatiranju, ki ga povzročajo moški brez barve, se pedri povežejo z drugimi plemeni, ki jih ramrodska družba zavrača in ki imajo vzporednice v Mitchellovem življenju. To so »strong women« (»močne ženske« oziroma feministke), »women who love women« (»ženske, ki ljubijo ženske« oziroma lezbijke), »fag hags« (»prijateljice pedrov«), »fairies« (»vile« oziroma kvir pogani) in »queens« (kraljice preobleke).

Čeprav je knjiga stara že čez 40 let, aktivista Tourmaline in Morgan Bassichis v predgovorih poudarita njeno aktualnost. Moški, ki zatirajo in pretepaajo »pedre«, so odraz homofobije in transfobije,

ki je prisotna še danes. Mitchell pripoveduje o požgani zemlji in posekanih drevesih, ki so vzporednica trenutni podnebni krizi. V pripoved pa so vključeni tudi »queer men« (»kvir moški« oziroma prikriti homoseksualci), ki so se asimilirali v svet moških brez barve in v želji po dobrem statusu prevzeli njihove poteze.

V drugem delu, naslovljenem »The Energy Of Oppression« (»Energija zatiranja«), se knjiga usmeri od splošnih zapovedi k likom zgodbe, ki živijo v pedrski skupnosti in čakajo na novo revolucijo. Mitchell je navdih za like pobral iz lastnega življenja v kvir komuni – Ned Asta je za *Interview Magazine* leta 2019 povedala, da je robati Loose Tomato poimenovan po njej in da je Mitchell v pripovedko zagotovo vključil tudi anarhistično teorijo. V obdobju po Stonewallu in pred izbruhom epidemije AIDS-a, ko je spolna revolucija omogočila, da so se kvir posamezniki povezali in skupaj ustanovili komune, je imel anarhistični koncept medsebojne pomoči brez posega države velik vpliv. Anarhistično in socialistično ideologijo je prevzela predvsem tista LGBTI+ populacija, ki se ni strinjala z asimilacijsko agendo gejevskih in lezbičnih gibanj in ki je za srčiko svoje identitete prepoznala odpadništvo in upor (proti kapitalizmu, militarizmu, rasizmu in cisheteropatriarhatu). Anarhistična praksa se je v obliki čustvene in materialne podpore, ki ju je v ZDA zagotovil Project Shanti, nadaljevala tudi med AIDS krizo. Brendan McHugh v članku »Community Care in the AIDS Crisis« naredi povezavo med Kropotkinovo teorijo in odzivom AIDS aktivistov na epidemijo.

Kljub dolgoletnemu nastajanju knjige *The Faggots & Their Friends Between Revolutions* pripovedka deluje nedokončana. Liki ponekod služijo samim sebi, dogajanje pogosto vijuga in celotno delo deluje preveč preprosto in očitno. A ravno zato je privlačno. Mitchell v knjigi poustvarja igrivost, nadobudnost in neobremenjenost glede spolnih vlog in družbenih konvencij, ki jih je doživljal v komunah. Flegmatičnost glede spolnosti in spola pa pripomore k resnemu doživljanju represije, ki je v zgodbo vključena – pri tej stvari gre zares. Na koncu avtor zapove premik k abstinenci in popolnemu samonadzoru, ki naj bi prinesla novo revolucijo, in s tem napove prihajajočo popularnost vzhodnih religij na Zahodu. Čeprav bi zaključek lahko razumeli kot odpoved aktivizma in škodljivo resignacijo, celotno delo preveva upanje. Kot ga v (prej omenjenem) intervjuju opiše Ned Asta, je 40 let kasneje to upanje še vedno isto – »da lahko zaživimo skupaj, se borimo proti esteblišmentu in ustvarimo novi svet.«

(Tekst je bil predhodno objavljen na spletni platformi Stigma, ki je leta 2022 prenehala z delovanjem. Avtor je tekst od prvotne objave malo skrčil.)

■ PINO POGRAJC

DIONIZ NA STRANIŠČU

Ljubim se prosto po Prešernu
life is my oyster ali krožnik res dragega sira
za zajtrk mi servirajte paleto mavričnih makronov
za večerjo me hranite s pozlačenimi grozdnimi jagodami
na oltarju iz slonovine si pasem oči
na desetinah izklesanih teles s palminimi listi pred konjskimi kurci
z enakomernimi zamahi pavjih pahljač ustvarjajo topel veter ki plemeniti moje obličje
život je prekratek za obžalovanje
po mojih žilah se pretaka rum cola
s svojo moškostjo želim predreti čim več življenj čim več svetov
Sodoma in Gomora all over again
in morda je že za vse prepozno
morda sem prevečkrat že zamudil zadnji vlak da bi sploh hotel še potovati z vlaki
whaaaaaaaaat about that
Slovenske železnice go home!
morda bom čez dve leti tisti sluzasti tip v tifli ki opreza za premladim mesom
potem me prosim nemudoma ustrelite!
tega nihče ne želi gledati
a zdaj je noč še mlada
svet še zmeraj diši po jasminu
vsako obžalovanje zbledi pod temi lučmi
ko se me dotika
morje golih teles
in je vse
samo še en
dolg
vroč
utrip
.

Tom Veber

39. festival lgbt filma

9. – 17. december 2023

Are we clear?

No, we're Queer. Crystal Queer.

Ljubiteljska kultura v Sloveniji je izjemno bogata, sploh ko govorimo o vokalnih skupinah in zborih, saj jih najdemo praktično v vsaki vasi. In če drži vsem poznani rek, da kdor poje, zlo ne misli, je kristalno jasno, da je najboljša družba ravno tista, ki poje.

In tako se začne tudi naša zgodba. Prijatelji_ce, ki so se spoznali_e z udeleževanjem v različnih zborih, so staknili_e glave. Beseda je dala besedo in kaj kmalu so ugotovili_e, da si želijo zbora, ki bi se posvečal queer ustvarjanju. In ker vsaka ideja potrebuje nekaj časa, da dozori, je tudi ta obvisela v zraku. Vse dokler se ni realizirala – ustanovil se je zbor z imenom Crystal Queer.

Iz malega zraste veliko

Malo več kot pol leta nazaj se omenjena družba sreča na prvih vajah, ki so bile več kot uspešne, saj je dober glas hitro poneslo naokrog. Tako je iz manjše skupinice postala velika skupina, ki sedaj šteje že preko 15 stalnih članov. Ne samo to, Crystal Queer zbor ustvarja varen prostor za vse queer ljudi (pa tudi ostale, ki niso del queer skupnosti), ki želijo ustvarjati brez pritiskov okolice.

Crystal Queer sestavljamo posamezniki_ce iz različnih vetrov in barv mavrice, vse pa nas združuje ljubezen

do večglasnega petja. Raznolike pa so tudi naše glasbene izkušnje. Medtem ko imamo nekateri za seboj že leta in leta petja v različnih zborih, smo drugi, ki dobimo v roke note in se sprašujemo, kaj pomenijo te majhne črne mravljice, ki skačejo po listu. Kljub temu pa skupaj zvenimo ubrano, kar je v veliki meri zasluga zborovodkinje Anje Hrastovšek.

Samoklicana taška

Ko vprašam Anjo, kako se je mlado dekletce z dolnjejskega konca prvič srečalo z glasbo, me hitro popravi, da je v resnici Štajerka. Ne vem, če bi ji to najbolj verjel, zagotovo pa ji verjamem, ko mi slikovito opiše, kako je že kot mala nagajivka na družinskem vrtu prepevala pesmi vsem poznanih Tajči in Hajdi. Njen glasbeni talent je bil takoj opažen in pričela se je učiti violino. Ta je sicer nikoli ni v celoti prepričala, saj so se v šoli posvečali klasični glasbi, sama pa se je veliko bolj nagibala k sodobnejšim slogom, kot sta jazz in šanson.

Kmalu zatem se je pričelo spoznavanje z večglasnim petjem, ki se mu je še bolj posvetila med študijem v Ljubljani. Vedno bolj je bila prepričana, da se želi z glasbo ukvarjati ves čas, zato je nekaj let kasneje spakirala kovčke in v konservatoriju v Celovcu zaključila študij jazz petja.

Njen življenjepis je z eno besedo izjemen in prepričan sem, da je ena redkih ljudi, ki je ugotovila, kako ima dan lahko več kot 24 ur. Sodelovala je in še sodeluje kot članica več zborov (Komorni zbor Ave, Komorni zbor RTV, Zbor SNG opera in balet...), skupin (Soul, Jazz in Jaz, Jazzva, 3.rma, Etnomad...), je spremljevalna vokalistka, zborovodkinja, aranžerka, kantavtorica, učiteljica solo petja in še kaj bi se našlo. Če torej Anje še nisi slišal_a v akciji, naredi pavzo od branja članka in takoj skoči na YouTube.

Psst, pa še nekaj! Anja letos sodeluje tudi na Festivalu slovenskega šansona 2023, kjer bo predstavila skladbo Preštovati narcise. Oglej toplo priporočam.

To pesem pa poznam!

Na vprašanje, v čem se Crystal Queer najbolj razlikuje od ostalih zborov, mi Anja brez oklevanja odgovori, da je to repertoar. Želja je namreč, da se izpostavi avtorje in izvajalce, ki so tudi sami queer, ali pa pesmi, ki so na neki točki postale neuradne queer himne. Med notami se tako znajdejo Sestre, Dana International, Queen, seveda ne gre brez ABBE in še mnogo drugega.

Pesmi, ki jih izvajamo, izbiramo vsi_e člani_ce zbora, zato vsak lahko najde nekaj zase, da priveže dušo. In čisto veselje je slišati pesmi, ki jih vsi poznamo z radia, kako zazvenijo v večglasju. Če si se kdaj v ponedeljek zvečer sprehodil_a mimo Tiffanyja in slišal_a petje venčkov queer pesmi, sedaj veš, kdo stoji za tem.

Gremo naprej

Čeprav je Crystal Queer še mlad zbor, ni dvoma, da bo vztrajal še veliko časa. Od začetne ideje do prvih vaj, od vaj do novih članov in od novih članov do prvih nastopov je minilo zgolj pol leta, kar samo pokaže, kako velika je bila želja in potreba queer skupnosti po tovrstnem druženju.

In čeprav so ambicije, da postanemo še boljši, še številčnejši in še bolj ubrani, je bistvo zbora v druženju in veselju do petja. Zato smo navdušeni, ko lahko to veselje delimo z vami. Torej bodi pozoren_na, kajti zagotovo se kmalu srečamo na kakšnem dogodku.

Pridruži se nam!

Lahko pa se srečamo že prej! Ali tudi v tebi tli strast do večglasnega petja v sproščenem okolju? Ali se želiš družiti z odpičeno skupino ljudi, kjer nikoli ne zmanjka smeha? Potem ne odlašaj in nam piši na queer.zbor@gmail.com.

Predhodnih izkušenj s petjem ne potrebuješ. Potrebna je le dobra volja in pripravljenost, da se naučiš kaj novega. V sporočilu nam povej nekaj malega o sebi in kmalu te bomo povabili na avdicijo. Zato nam hitro piši!

ANIMALS

17. maja 2023, ob dnevu boja proti homofobiji, transfobiji in bifobiji, je Festival LGBT filma v soorganizaciji društva ŠKUC v Slovenski kinoteki pripravil ogled filma *Animals*. V uvodnem nagovoru je publiko pozdravil Simon Maljavac, minister za solidarno prihodnost, po projekciji pa je tudi sledila razprava o zakonski urejenosti področja, povezanega z napadi na podlagi spola, spolnosti, spolne identitete ter drugih okoliščin, katere gostja in gosti so bili Tatjana Bobnar, nekdanja Ministrica za notranje zadeve Republike Slovenije; dr. Roman Kuhar, profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani; Aljoša Gadžijev, strokovni sodelavec Zagovornika načela enakosti ter Linn Julian Koletnik, Amnesty International Slovenija.

Film je posnet po resničnem dogodku iz leta 2012, ko je skupina moških do smrti pretepla geja Ihsaneja Džarfija. Storilci so bili prvi obsojenci umora iz sovraštva do LGBT oseb v Belgiji. Začne se z družinskim praznovanjem, na katerem se Brahim pripravlja, da sorodnikom predstavi svojega fanta. Fant ne pride, zato ga gre Brahim iskat v mesto. Kar se zgodi v naslednjih nekaj urah, je sovražno in brutalno razčlovečenje geja samo zato, ker je gej.

**INTERVJU S
HASANOM DŽARFIJEM,**
očetom Ihsaneja Džarfija

SREČANJE Z REŽISERJEM

Praden je stopil v stik z mano, sem Nabila poznal le po njegovem filmu Baroni, ki mi je bil zelo všeč. Prvič sem ga videl na sodišču, med sojenjem morilcem. Delal je zapiske. Toda takrat je bil sodni proces zame kot vihar, tam je bilo toliko ljudi, ki so hoteli govoriti z mano, da je bilo najino prvo srečanje precej bežno.

Takoj sem mu zaupal in mu dal zeleno luč za snemanje filma. Vedel sem, da ni mrhovinar ali oportunist. Nabil je bil ves mesec na sodišču, prisostvoval je procesu in poslušal vse neprijetne informacije. Vse to zato, ker se je čutil na neki način poklicanega.

NASILJE V FILMU

Nabil je razumel, da je treba nasilje pokazati. Ker kaj na koncu koncev danes pomeni ime Ihsan? To ime se avtomatsko nanaša na mučenje, nasilje, smrt. Temu nasilju se ni mogoče izogniti. Ko pomislim na Ihsana, vidim čevlje, ki mu drobijo prsi, sedemnajst zlomljenih reber, izmaličeno telo. To nasilje je neposredno, konkretno in v filmu zato zelo jasno prikazano. Nasilje je bistveno.

Mnogi menijo, da je kino le za zabavo. To ni res. V mojih očeh bo ta film uspešen, če bo gledalec_ka po ogledu premislil_a o svojem življenju, če ga_jo bo mučila nespečnost, medtem ko se bo spraševal_a, kaj bi lahko storil_a, da bi to preprečil_a.

Filma nisem gledal, vendar je vse nasilje, ki ga prikazuje, samo del grozot. Gotovo ne podaja bolečine in trpljenja, ki ju doživljam, ko pomislim na noč Ihsanove smrti. Trpljenje je edina vez, ki mi je ostala s sinom in ki naju še vedno združuje.

BOJ PROTI HOMOFBIJI

Seveda je to tudi moj boj. Veliko sem hodil po šolah, institucijah, imel sem govore, predavanja, želel sem ozaveščati. Mislim pa, da moramo iti še dlje od tega, da to ni dovolj, da je včasih celo zaman.

Ko govorim o umoru, nekateri ljudje želijo, da s svojimi besedami priključem morilce, da veliko govorim o Ihsanu in da podrobno opišem umor, zato da lahko dejanje obsodijo v svojih glavah. Vendar ima to omejen učinek. Ko odidem, ljudje žal pozabijo. Človeški spomin je kratek.

Od tu potem izhaja zanimanje za dolgoročne projekte, kot je ta film, ki ga ljudje ne bodo pozabili. Podobno želim doseči tudi z drugimi projekti, na primer trenutno že več kot šest let pripravljam projekt ozaveščanja o homofobiji in o vseh drugih oblikah diskriminacije, ki bo potekal v šoli v Seraingu v obliki skupin za marginalizirane dijake_inje s strokovnimi delavci_kami, ki bodo na voljo celotni šoli ves čas trajanja projekta. Po mojem mnenju je to način, kako spremeniti mišljenje ljudi. Samo tako lahko zmagamo.

Ta film pomaga tudi našemu kratkemu spominu. Obuja ga, vendar namen ni v obeleževanju spomina na kogarkoli, temveč je spodbuda k ukrepanju. Ta film je za to, da vpraša občinstvo: »Kaj ste naredili_e vi_e, da se to ne bi več dogajalo? Je nasilja zdaj več ali manj?« Vsi lahko ponotranjimo dejstvo, da se je potrebno boriti proti sovraštvu in diskriminaciji in da lahko naredimo nekaj, pa čeprav nekaj »majhnega«, in vsi razumemo, da to v resnici ni težko.

O homofobiji in strpnosti se je nujno pogovarjati. Težava je v tem, da lahko to hitro postane fasada in performativni aktivizem, s katerim ohranjamo čisto vest. To ni dovolj, potrebno je ukrepati.

Naša družba si prizadeva za spremembe, spreminjajo se zakoni, a tu je še vedno nekaj absurdnega.

Na primer, da v pravo razmišljamo o homofobiji kot o oteževalni okoliščini, hkrati pa tudi o tem, da spol ne bi bil več naveden na osebni izkaznici. Nič nimam proti temu, ampak ali to kaj spremeni v resničnem življenju, v tem, kar se dogaja tam zunaj, v šolah, v družbi? Ljudi je potrebno izobraziti, pa ne samo v šoli, sicer so vsi ti zakoni in pobude neuporabni. V nasprotnem primeru zaman spreminjamo zakone, nasilje bo ostalo.

RAZLIČNE IDENTITETE

Ko na primer rečem, da sem oče vseh pedrov, je to provokacija tistih, ki uporabljajo homofobne žaljivke, moj namen je sprevračati njihove lastne besede. To je način, da jim povem: »Ah, torej žališ ljudi, ampak glej, jaz sem oče vseh pedrov, daj no, poišči me, pogovorila se bova.«

Ihsana so se spominjali kot homoseksualca, vendar je imel več identitet. Bil je tudi musliman, pripadal je muslimanski skupnosti. Vendar je to pozabljeno. Prav tako se ne omenja njegove belgijsko-maroške identitete. Lahko rečemo, da je bil Ihsane ubit zaradi svoje homoseksualnosti, to je res, vendar bi ga prav tako lahko ubili, ker je bil musliman ali pa zaradi njegovega maroškega porekla. V prvi vrsti je bil ubit predvsem zato, ker je nekdo želel ubijati! Želje po nasilju se ne moremo kar tako rešiti, ta ostaja!

Če bi lahko, bi vsak dan hodil po ulici s slikami svojega izmaličenega sina. To bi lahko počel, dokler bom živ. Se pogovarjal s komerkoli, poskrbel, da se zgodba dotakne vseh. Cilj filma *Animals* je prav ta, doseči ves svet, pokazati, da je to nasilje preprosto neznosno.

**Prevod sta pripravili
Suzana Tratnik in
Veronika Razpotnik,
maj 2023**

LGBTI+ ŠPORTNIKI

»Bili so članki in informacije, da se lahko s hivom okužiš preko znoja ali sline. Igral pa sem v košarkarski ekipi«.

V zadnjih šestih mesecih so se outirali številni odmevni športniki, med drugim nekdanji profesionalni avstralski košarkar Trevor Torrance. Torrance je dejal, da med svojo kariero, ki sovpada z vrhuncem epidemije aidsa, nikoli ni razmišljal o svojem razkritju. »Svojo spolno usmerjenost sem moral zadržati zase. Trpel sem zaradi tesnobe. Vem, da sem imel trenutke depresije. Tega ne bi nikoli več ponovil«. Torranceva kariera sovpada s časom, ko sta vladala množična histerija in strah pred aidsem. V poznih 80. in zgodnjih 90. letih prejšnjega stoletja so bile razširjene dezinformacije o HIV, AIDS in gejih. Torrance pravi, da je bilo zaradi klime v družbi nepredstavljivo, da bi se outiral v tistem času. »Bili so članki in informacije, da se lahko s HIV okužiš preko znoja ali sline. Igral pa sem v košarkarski ekipi«. Torrance pravi, da misli, da so njegovi soigralci vedno vedeli, da je gej in da ga nikoli niso obravnavali drugače. Danes 56-letni Torrance je končno svoboden in srečno poročen s svojim partnerjem Stuartom Bakerjem.

8. igralka sveta – ruska tenisačica Daria Kasatkina »Živeti v »omari« je nemogoče, je težko in nesmiselno«.

Ruska teniška šampionka Daria Kasatkina pravi, da ji je to, da se je outirala, pomenilo ogromno olajšanje. »Živeti v »omari« je nemogoče, je težko in nesmiselno,« je dejala. Kasatkina je glasna kritičarka Kremlja in ruske vojne proti Ukrajini. Preteklo poletje se je razkrila kot kvir oseba. Kot pravi, ji je razkritje pomagalo. Julija je potrdila, da je trenutno v razmerju z rusko olimpijsko drsalko Natalijo Zabiiako. »Živeti v miru s samim seboj je edina stvar, ki je pomembna, vsi ostali pa naj se je****«. Zaradi svoje spolne usmerjenosti in Ruskih anti-LGBTI+ zakonov se ne more vrniti v Rusijo, svoje družine tako ni videla že dve leti. Posameznika v Rusiji za kakršnokoli javno objavo (promocijo) LGBTI+ lahko oglobijo s kar 5.000 evri.

Jakub Jankto, češki nogometni reprezentant: »Sem gej in želim živeti svobodno.«

Svoj coming out je napravil na svojem Twitter in Instagram profilu, kjer je zapisal in povedal, da svoje spolne usmerjenosti ne misli več skrivati. »Kot vsi drugi imam tudi jaz svoje prednosti in svoje slabosti. Imam družino, imam prijatelje,« je dejal v videu, ki ga je objavil. Jankto ima iz prejšnje zveze triletnega sina, s partnerico sta se sicer razšla leta 2021. »Imam službo, ki jo že leta opravljam resno, profesionalno in s strastjo. Kot vsi drugi pa si tudi jaz želim živeti svobodno z ljubeznijo – brez strahu, brez predsodkov, brez nasilja. Sem gej in se ne želim več skrivati,« je dodal 27-letni nogometaš AC Sparta Praga. »Jakub je pred časom z upravo kluba, trenerjem in soigralci odkrito govoril o svoji spolni usmerjenosti. Vse drugo je del njegovega zasebnega življenja. Nimamo dodatnih komentarjev in vprašanj. Ima našo podporo. Živi svoje življenje,« so zapisali pri Sparti. Podpora je prišla z vseh strani, oglasili so se trenerji, nogometaši, klubi in navijači. Od leta 2022 je član nogometnega kluba AC Sparta Praga, igral je tudi za Udinese, Ascoli in Sampdoria. Za češko reprezentanco je zbral 45 nastopov in štiri gole.

Jeff Molina – prvi UFC (Ultimate Fighting Championship) borec, ki se je outiral.

Molina je potrdil, da je biseksualec, potem ko so ga outirali, saj naj bi na spletu zaokrožil domnevni videoposnetek spolnega odnosa. Kljub okoliščinam je njegova izjava naletela na pohvale in podporo sveta MMA (Mixed martial arts). »Ni tako, kot sem si želel, ampak, priložnost, da to storim, ko bi bil pripravljen, mi je bila odvzeta,« je zapisal. V nadaljevanju je izpostavil homofobno kulturo okoli MMA in dejal, da je večino svojega življenja poskušal zatreti svojo privlačnost do moških. Kot mnoge LGBTI+ športnike je bilo tudi Molina strah, da ga bo definirala njegova spolna usmerjenost in ne njegovi športni dosežki. »Želim biti znan po svojih veščinah in tem, čemur sem posvetil zadnjih 11 let svojega življenja in ne kot biseksualni UFC borec. Prepričan sem, da bi me označili kot gej UFC borca in ne biseksualnega moškega,« je zapisal. Molinova jeza je očitna in razumljiva, toda če je nekaj dobrega prišlo iz situacije, je to, da je prejel veliko več podpore, kot jo je pričakoval. Molina je edini UFC borec, ki je v letu 2022 ob praznovanju parade, v zank podpore svojo uniformo odel v mavrične barve. Na negativne komentarje pa se je odzval: »Mislim, da bodo leta 2022 ljudje malo bolj odprti. Ampak očitno sem se motil«

SVETOVANJE IN PODPORA**ZAUPNO TESTIRANJE NA HIV IN DRUGE SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE**

Društvo Legebitra ponuja brezplačno in zaupno testiranje na hiv, hepatitisa B in C, sifilis ter gonorejo za vse moške, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM) in njihove spolne partnerje. Vsem, ki še niso cepljeni, omogoča brezplačno cepljenje proti virusoma hepatitisa A in B. Za termin in lokacijo testiranja obiščite: www.kajisces.si.

BUDDY PROGRAM ZA OSEBE, KI ŽIVIJO S HIVOM

Osebo, spletno ali telefonsko svetovanje in podpora, druženje, pomoč v primeru diskriminacije in praktični napotki, informiranje in pomoč za osebe, ki živijo s hivom. buddy@legebitra.si telefon: 030 478 578 (vsak delovnik med 10. in 16. uro).

LEGEBITRINA SVETOVALNICA

Informiranje in možnost pogovora o vprašanih spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali spolnega izraza. Namenjena je LGBT osebam in njihovim bližnjim. Telefon: 01 430 51 44. Delovni čas: po dogovoru. Trubarjeva 76a, Ljubljana. svetovanje@legebitra.si.

INFO SVETOVANJE

Svetovalnica namenjena tematikam kot so PEP, (če misliš, da si bil izpostavljen HIVu zaradi nezaščitenega spolnega odnosa, počenega kondoma ali pa ti je sperma partnerja prišla v oko), PrEP (Si na PrEP-u ali razmišljaš o tem, da bi s PrEP-om pričel), spolno zdravje moških, ipd. Svetovalec je na voljo vsak delovnik med 10. in 16. uro na: 030 361 280 ali info@kajisces.si.

KEMSEKS SVETOVALNICA

Kemseks svetovalnica je namenjena vsem, ki bi želeli zmanjšati ali opustiti prakticiranje kemseksa. Kemseks svetovanje izvajajo vrstniški svetovalci. V sklopu svetovalnice so na voljo materiali za zmanjševanje škode, kot so kondomi, lubrikanti, snif listki za enkratno uporabo, označene brizge ipd. Kontaktiraj nas na: info@kajisces.si ali 030 361 280 vsak delovnik med 10. in 16. uro.

PRAVNO SVETOVANJE

Pravno svetovanje je namenjeno vsem, ki se v vsakdanjem življenju zaradi svoje spolne usmerjenosti, spolne identitete ali spolnega izraza srečujejo z diskriminacijo ali vprašanji pravne narave. Vključuje tudi informiranje o pravicah, postopkih ter možnih korakih za doseganje cilja. V okviru pravnega svetovanja deluje tudi mreža certificiranih LGBT-prijaznih odvetnikov in odvetnic. pravnasvetovalnica@legebitra.si. www.LGBTpravice.si.

PLUSHIVISTI

Anonimna skupina hiv pozitivnih gejev za samopomoč. Telefon: 040 144 394. info@plushivisti.si. www.plushivisti.si.

INFORMACIJSKI CENTRI IN KNJIŽNICE**INFO TOČKA LEGBITRA**

Trubarjeva 76a, Ljubljana
info@legebitra.si
www.legebitra.si/infotocka

KAJIŠČEŠ.SI

Ozaveščanje o varnejši spolnosti, testiranju in življenju s hivom.
www.kajisces.si

LGBT PRAVICE

Ozaveščanje LGBT oseb o pravicah, krepitev aktivnega državljanstva in vladavina prava.
www.lgbtpravice.si

KEMSEKS

Spletna stran, namenjena zmanjševanju škode pri uporabi drog pri spolnih odnosih.
www.kemseks.si

LEZBIČNA KNJIŽNICA

Metelkova 6, Ljubljana (1. nadstropje)
Telefon: 01 432 73 68
sekcijaskuc@mail.ljudmila.org
www.ljudmila.org/lesbo/knjiznica.htm

SIQRD

Imenik slovenskih LGBT virov.
www.ljudmila.org/siqrd

LGBT ORGANIZACIJE**DIC LEGBITRA**

www.legebitra.si

DRUŠTVO DIH – ENAKOPRAVNI POD MAVRICO

www.dih.si

DRUŠTVO PARADA PONOSA

www.ljubljanapride.org

KULTURNI CENTER Q

www.kulturnicenterq.org

KVARTIR

www.kvartir.org

MARIBOR SKOZI ROŽNATA OČALA

www.mkc.si/mb-skozi-roznata-ocala

MOJA MAVRICA

mojamavrica.si

NEFORMALNA SKUPINA MEDOTI

www.medoti.si

ŠKUC

www.skuc.org

ŠPORTNO DRUŠTVO OUT IN SLOVENIJA

www.outinslovenija.com

TRANSAKCIJA

www.transakcija.si

KLUBI, BARI IN SAVNE**KLUB TIFFANY / KULTURNI CENTER Q**

Masarykova 24, Ljubljana (Metelkova mesto)
www.kulturnicenterq.org

KLUB MONOKEL

Masarykova 24, Ljubljana (Metelkova mesto)

SAVNA DISTRICT35

Stegne35, Ljubljana
www.district35.si

SAVNA GYMNASIVM

Ulica Pohorskega bataljona 34, Ljubljana
www.klub-libero.si

PRITLIČJE

Mestni trg 2, Ljubljana
www.pritlicje.si

K4 – ROZA

Kersnikova 4, Ljubljana
www.klub-k4.si

FORUMI**MAVRIČNI FORUM**

www.mavricni-forum.si

ROZALIJA

(za roza mame in očete)
www.rozalija.editboard.com

KULTURA**FESTIVAL LGBT FILMA**

Najstarejši tovrstni festival v Evropi. Poteka vsako leto v začetku decembra.
www.lgbtfilmfest.si

RDEČE ZORE

Mednarodni feministični in kvirski festival. Poteka vsako leto marca.
www.rdecezore.org

ZBIRKA LAMBDA

Zbirka literarnih in teoretskih del s področja homoseksualnosti.
www.ljudmila.org/siqrd/lambda

ZBIRKA VIZIBILJA

Lezbična knjižna zbirka.
www.ljudmila.org/lesbo/vizibilija.htm

NI PRAV

Prijavi zločine iz sovraštva in sovražni govor.
www.niprav.si

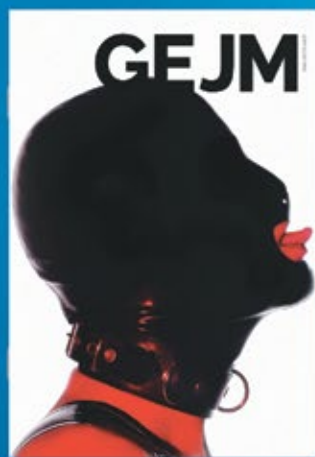
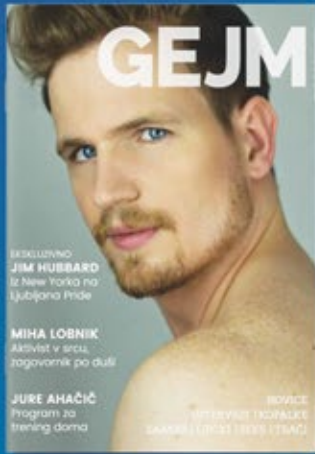
ROZA ALARM

Prijave homofobije.
www.ljudmila.org/lesbo/alarm

CERTIFIKAT LGBT PRIJAZNO

Prejemniki certifikata se zavežejo, da v svoji organizaciji zagotavljajo boljše razumevanje temeljnih človekovih pravic LGBT oseb. Certifikat podeljuje Mestna občina Ljubljana.

Naroči se na revijo GEJM.

Skeniraj.
Naroči.
Prejmi.
Preberi.

Odkrivamo za prihodnost.

Pri svojem delu se posvečamo zdravstvenim težavam, ki danes predstavljajo največje izzive znanosti - kot so rakava obolenja, nalezljive bolezni in virusne okužbe, protimikrobna odpornost, kot tudi sladkorna bolezen ter kardiometabolična obolenja. Aktivno vlagamo v raziskave in razvoj, zaradi česar se uvrščamo med vodilne razvojno-raziskovalne družbe na svetu.

Odkrivamo za bolj zdravo prihodnost.